

"בן אדם מה לך נרדם?"

זעקתו של הרבי מלך המשיח שליט"א לקהל חסידיו: לעוררם
מתרדמתם בעת ההתוועדות ולהקיצם משינתם בהבלי הזמן -
למילוי תפקידם בשליחות היחידה והעיקרית לקבלת פני משיח!

תוכן עינים

- פוחיין בדבר מלכות - קטעים ממכתב הרבי לשז"ר
 - באיזה חסידים הרבי מעוניין ובאיזה פחות? 7
 כתבי-יד-קודש מהרבי בנושא 9
פרק א' עורו ישנים משנתכם
 לקט התבטאויות, מענות, אפיזודות וסיפורים מיוחדים 10
פרק ב' לקט מזערי מדברי הרבי על הנרדמים בהתוועדויותיו 20
פרק ג' מכתבים בהם תובע הרבי
 מהחסידים להתעורר ולקחת אחריות למילוי תפקידם כנדרש 32
פרק ד' הרבי נוזף בזקני החסידים
 ובשיטתם, ומציע להם "ושכתב וערבה שנתך" 38
פרק ה' מכתבי חסידים מיוחדים
 המעוררים לפעילות ועשיה בשליחות הרבי 41

דבר החתן והכלה

בשבח והודיה לה' יתברך על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו להקים יחד בית בישראל - בית חב"ד, אנו מתכבדים להגיש בפני ידידינו ומכרינו המשתתפים בשמחתנו את 'תשורה' זו (מיוסד על מנהג כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע שחילק 'תשורה' בחתונתו של הרבי) הקובץ "מה לך נרדם?" שנלקט ונערך על-ידי אח הכלה.

תקוותנו ובטחוננו כי משמחת חתונה זו, נמשיך משמחה לשמחה, ו"מהרה ישמע בהרי יהודה ובחוצות ירושלים, קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה" בחתונה הגדולה דכנסת ישראל וקוב"ה - "לעתיד לבוא יהיו נישואין" - בהתגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

ישראל ושרה רחל אזדאבא

ליקוט ועריכה: הת' משיח הכהן פרידמן

לתגובות, הערות, הארות והוספות: mf7709@gmail.com

053-8206628

עימוד ועיצוב: עקיבא פרידמן - akivay770@gmail.com

מבוא

"בשביל מעמד כזה [ההתוועדות עם הרבי] אנחנו חיים", אומר הרב בנימין קליין, משמש חביב בעל עיניים עצובות. "האם אתה יכול להציע משהו מעולה יותר?" במילים אלו נחתמה כתבת השער על הרבי מלך המשיח שליט"א, תחת הכותרת "הנביא מקראון הייטס", אותה פרסם מ' סקפטור בעיתון ה'ניו יורק טיימס' ב"א ניסן תשנ"ב.

ואכן, כה יעידו על מאורע זה, כל מי שנכח בו וזכה להתבשם מאווירת שעות הפארבריינגען עם הרבי, מבלי הבדל בין תאריך למשנהו ובין שנה לחברתה. על עצם הנוכחות בזמן נעלה זה, עת בה נרגש גילוי אלוקות ממשי, במחיצת העומד בין ה' ובינינו ושכינה מדברת מתוך גרונו - יסכימו כל החסידים פה אחד, כי זו הייתה שעתם היפה ביותר.

לא רק עונג רוחני לנפש האלוקית, המרווה את צמאונה בדברי אלוקים חיים המפכים וזורמים בשצף קצף כמעייין המתגבר - בתורתו של הרבי, כמים שאין להם סוף. אלא גם תענוג גשמי כפשוטו, לנפש הבהמית, המתמוגגת אף היא מהנאה אינסופית וכלשון השגור תדיר בפי הרבי "תורת חיים, כפשוטם - חיים טובים ומאושרים בעולם הזה הגשמי".

את מהלך התוועדויות הרבי - היטיב לתאר בזמנו קטע משירו המרגש של א התמימים בשנות הנו"נים: "ויהי רצון", ועוד והוא העיקר" \ כנתינתם מסיני מאירים הקולות \ ואלפי האוזניים קטנות כגדולות \ כאפרכסת כרויות, כל הגה לקלוט \ והשיחות רודפות שיחות \ גדושות הן כולן בשפע ברכות \ וביניהן שירה וזמרה \ והרבי מעודד, על פניו נהרה \ "בנערינו ובוקנינו", "תיכף ומיד ממש" \ הרבי מסיים את אמרי הבינה \ ושוב הציבור פוצח בנגינה \ והרבי מכריז על ברכה אחרונה.

וממבט עין חיצונית - תיעד זאת העיתונאי יאיר לפיד בכתבתו על הרבי במוסף 'מעריב', אייר תשמ"ז: "בהתוועדויות המפורסמות של חסידי חב"ד, נואם בפניהם הרבי במשך שעות, מצטט מהמקורות, מרש"י, מהרמב"ם, הכל מהזכרון. על שולחן העץ הארוך שלפניו אין אפילו פיסת נייר.

מידי פעם הוא מפסיק את ההרצאה ופורץ בשירה יחד עם החסידים. מוחא כפיים במרץ. בהפסקות השירה הללו יושבים בקהל "הזוכרים", קבוצת חסידים שתפקידם לשנן את דברי הרבי, ומחלקים ביניהם את דבריו. כל אחד זוכר קטע - ובצאת השבת הם כותבים הכל. התוועדויות מיוחדות משודרות ישירות במערכת התקשורת הבינלאומית של חב"ד לכל הקהילות בעולם, לאחרונה גם בטלוויזיה."

באותה כתבה, תיאר לפיד גם את ההנהגה שנתפסה בעיניו כ'פולחן אישיות' אליו 'נגררו' החסידים: "בסיום 'ההתוועדויות' של הרבי, למשל, אחרי שישבו איתו באותו אולם ארבע, חמש ושש שעות, הם יוצאים החוצה ומצטופפים ליד דלת המוסך כדי לראות אותו במשך עוד כמה שניות כשהוא נכנס למכוניתו. "אחרי-כן הם רצים אחרי האוטו עד לרמזור כדי שאם יהיה במקרה אור אדום - יזכו להצצה נוספת בפניו."

בין כך ובין כך, עבור כולם היתה זו חוויה מופלאה ומיוחדת במינה, אשר אין בעולם הזה שום דבר שישווה או ידמה לה. אך למרבה הפלא, גם באותה "שעה של קורת רוח" - נמצאו בין המשתתפים כאלה שהעייפות גברה עליהם והתרדמה נפלה עליהם, וכבני ישראל לקראת מתן תורה - בדיוק אז, ברגעי השיא - הם מצאו את הזמן לשקוע לתוך שינה...

...

באינספור הזדמנויות במהלך ההתוועדויות, התייחס הרבי לתופעה מביכה זו, פעמים בכאב או באירוניה גלויה ופעמים בבת-שחוק ועל דרך הצחות ("כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך ואמר..."). כדרכו בקודש, פעמים רבות הוסיף הרבי 'לימוד זכות' על הנרדמים, או לחילופין 'הסביר' כביכול, את סיבותיהם ותיאר את הלך מחשבתם והרהוריהם...

אך לא מעט פעמים - בהתוועדויות או במענות בכתב ובעל-פה, התייחס לכך הרבי וקשר זאת בקשר הדוק ובגזירה שווה - לחוסר ההתעניינות ואי-אכפתיות כללית של החסידים לדברים הנאמרים בעת ההתוועדות, לחלישות בלימוד שיחותיו והאדישות המופגנת לנוכח הוראותיו ובקשותיו של הרבי - שאינן מיושמות ומתבצעות בפועל.

דבריו אלו של הרבי, היו קשים כגידים וזעזעו את החסידים בחריפותם. במקרים מסוימים, הם אף הצליחו להוציא את החסידים משלוותם ולבקוע את חומת האדישות כלפי הוראה ספציפית של הרבי בנושא העומד על הפרק, או להתעוררות כללית לקיום רצונו הקדוש.

היבט אחר של התופעה והתייחסות הרבי אליה - מוצאת לה ביטוי במכתבים בהם מעורר הרבי את החסידים מ'תרדמתם' לפעילות במילוי תפקידם. וגם

ממכתבים לאנשים שונים, בהם מביע הרבי את רחשי לבבו ומגלה את רצונו כיצד היה רוצה לראות את עדת החסידים ולאיזה סגנון חיים ושלחבת עשייה הוא מצפה מצבא חייליו הנאמנים.

נוגע ומתבקש לעניינינו, אך קובע ברכה לעצמו - פרשיית יחסו של הרבי אל אותם 'זקני החסידים', אלו מביניהם שחיו עדיין באוטמוספירת 'הדור השישי' ומטה, ומיאנו להשתדרג לאווירת הפעילות ודרישותיו הנוכחיות של הרבי ב'דור השביעי' -

כשאלו רק העזו להרעים בקולם הקריר והנוקשה - על חייליו של הרבי שפעלו במרץ בשליחותו ובמבצעי הקדושים, כשאך ניסו לצנן מעט את ההתלהבות או לרטון ולהביע אי-נוחות ושאי-נפש על שלהבת האש שאחזה באנשי החיל הצעירים - הדרוכים להוראות הרבי וקיומם...

או אז, הם 'זכו' ללימוד לקח הגון וקיבלו מנה אחת אפיים, במכתבים מבהילים בחריפותם - בהם נוזף בהם הרבי ומדבר עימם קשות על תבוסתנותם המבישה, לנוכח העובדה כי לא רק שאינם חוברים לחזית העשייה החיובית ומתאפיינים באפס-מעש מוחלט בשטח הפעילות, אלא גם מנסים להצר את צעדיהם של מפיצי האור ומצילי הדור.

...

משמעות קריאתו של הרבי להתעוררותו מהתרדמה ולתנופה מחודשת בפעילות ועשייה חיובית - מתעצמת לנוכח הזמן והתקופה המיוחדת בה אנו חיים והתפקיד הגורלי המוטל עלינו לעת הזאת:

זה למעלה משני עשורים, נמצאים אנו בעיצומה של התקופה המופלאה ביותר בתולדות היקום. מאז התגשמות דברי המדרש אודות ה"שנה שמלך המשיח נגלה בה" - באירועי מלחמת המפרץ בשנת ה'תשנ"א, במהלכם התגלה הרבי שליט"א כמלך המשיח - נכנסנו לזמן השיא "די העכסטע צייט" לקראת הגאולה.

קולו של הרבי, המשמיע להם לישראל "ענווים, הגיע זמן גאולתכם!", קביעתו כי "נקצב ונפסק ונסתיים הזמן דהפצת המעיינות חוצה", זעקתו "עשו כל אשר ביכולתכם להביא את משיח צדקנו", נבואתו הוודאית כי "הנה זה משיח בא!" וראש לכל, תביעתו המרכזית מאיתנו כעת: השליחות היחידה והעיקרית בהכנת העולם כולו לקבלת פניו - מהדהדים באוזנינו וממלאים את מוחנו וליבנו.

בזמן כה גורלי, יורדת מהפרק הפריוילגיה לשבת בצד ולהישאר אדיש. חפצנו ומגמתנו האחת הינה: כיבוש העולם כולו למלכותו של הרבי מלך המשיח שליט"א והכנת האנושות לקראת התגלותו המלאה והמושלמת.

תקוותי ובטחוני כי קריאת תוכן הקובץ, תלבה ותבעיר את אש ההתקשרות העצמית והבלעדית לנשיאנו הנצחי ותביא להתאהבות מחודשת ברבי מלך המשיח שליט"א - שתבטא ותבוא לידי פועל בהתמסרות והירתמות ללימוד תורתו ולקיום מצוותיו והוראותיו.

ובמיוחד, כלשון הרבי (במכתבו מכ"ז אייר תשט"ז, אודות העבודה העיקרית דאז: הפצת המעיינות חוצה - ואנן נעני' אבתריה אודות עבודתנו העיקרית והשליחות היחידה העכשווית) "שיעשו כולם אגודה אחת בדעה אחת וכאיש אחד למלאות תפקידנו בעלמא דין, שהאדם נברא לשמש את קונו, שבתקופתנו זו הוא" - "די אינציקע זאך וואס איז געבליבן איצטער אין עבודת השליחות" - להתכונן בעצמו ולהכין את העולם כולו לקבלת פני משיח צדקנו.

עדי נזכה בקרוב ממש להתגלותו המלאה והמושלמת בגאולה האמיתית והשלימה, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו": הרבי שליט"א מליובאוויטש מלך "ומלכותו בכל משלה" - תיכף ומיד ממש - נאו! יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד.

הת' משיח הכהן פרידמן

אלול תשע"ד - הוצאה ראשונה

הוצאה שניה ומתוקנת עם הוספות - אלול תשפ"א

מודעת ה'דרושים' לפעילות בשליחות הרבי

(ציטוטים נבחרים ממכתבו של הרבי לפרזידנט
זלמן שז"ר, עשרה בטבת ה'תשכ"א)

איזה סוג אנשים רוצה הרבי שיתווספו במחנה אנ"ש?

"...מטרתי כללית בהאמור היא, שיתווסף במחנה אנ"ש ועל ידם בתוככי כלל בני ישראל אשר באה"ק ת"ו, כוחות פעילים ותוססים, צעירים במרץ וגם בשנים, שהשקפתם תובעת פעולה - מבלי לדרוש מתן שכרה בצדה, שלא התאכזבו - עכ"פ במדה גדולה - מהחיים בעולם הזה הגשמי, שכדברי רבנו הזקן בספר התניא, מלא קליפות וס"א והרשעים גוברים בו וכו'.

...חלוציות בצד הטוב שבה, הרי זה דוקא חומר אדם צעיר תוסס שאינו מחפש אורח חיים שקטים, כי אם דוקא חיים של בנין מחדש וכו'...מוכרח שיעמדו בראש הענינים כאלו ששוללים את המנוחה, ופשיטא שאין רצים אחרי', עכ"פ למשך איזה שנים - ראשית להשתקעותם באה"ק ת"ו.

...צעירים בעל מרץ כנ"ל, שאין עליהם דאגות הקשורות במרבה נכסים, ובכלל - יהי' זה חומר תוסס ואינו שוקט כלל...חומר אדם של מהפכנים שישאפו, כל' אדה"ז "בכל יום ויום" ליציאה מסדר החיים של אתמול, שיכריזו בכל שעה דאלאי (היינו - ביטול דמצב ההוה) חדש, יפריעו לא רק שינת הצהרים של החברה, כ"א לפעמים תכופות גם שינת הלילה וכו' וכו'..

ובאיזה סוג אנשים התעניינותו של הרבי מועטה ביותר?

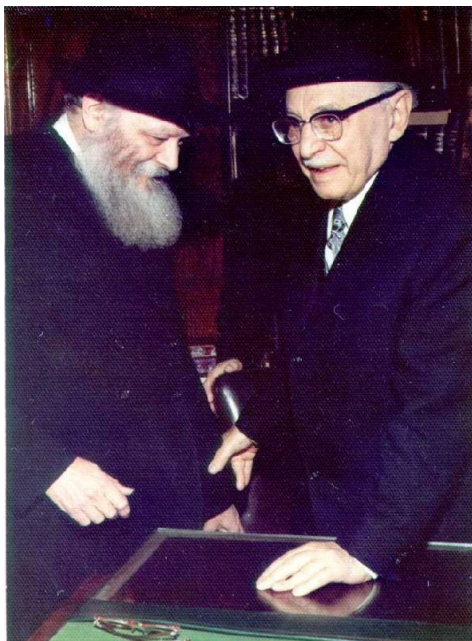
מתכנית זו מובן שאין זה דומה כלל להישוב דקלונבורג וכיו"ב, שהביאו אנשים סוחרים בימי העמידה שרוצים להמשיך חייהם באה"ק ת"ו בתור אנשים פרטים או קבוצה בפ"ע ובאופן מסודר ושקט, וכפתגם הרגיל במדינתנו לפנינו, אורח חיים בורגוני - כי אם הפכי לגמרי ככל נקודות האמורות.

...להביא אנשים סוחרים בעלי הון עכ"פ במדה ממוצעת, ויתוספו עוד כמה בתים באה"ק ת"ו. ובשעות שאחר הצהרים ילכו לטייל במקום שיתישבו ויגדלו ילידיהם לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך שינת צהרים ומנוחת הנפש והגוף, כמובן לאחרי שעות העבודה כל אחד לפי ענינו, אם שמונה שעות ביום או ששה שעות ביום.

...הנה האמת - עלי להגיד ולא להכחיד, שלא לזה כוונתי, והתענינותי בזה מעטה היא ביותר... ההתלהבות שהיתה בזה, והאומנם יש מקום לקשר זה, התלהבות זו, לעליית אנשים שבגיל חמישים שנה בערך, שסדר חייהם מדי יום ביומו קבועה אחת ולתמיד, ביום הראשון וביום השני וכו' והן השבתות וימים טובים עד"ז, אף כי בסדר שונה, וע"פ השו"ע.

ומזכירני זה פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר - שסיפר, שבעת התחילו בעניני מסחר, בקש - בתור פ"נ - מכ"ק אביו אדמו"ר, "ער זאל ניט האבן די [=שלא יהיו לו] בעלי בתעשע הנחות". והוסיף בסיפורו לי, בע"ב הנחות מזוהמות הן, כמובן בדקות [שהרי הדברים אמורים בבע"ב שומרי תורה ומצוה במילואם], אלא שכביאור החסידות - נמצאים במצרים, מצרים וגבולים, כל משך חייהם, וכל משך חייהם היום הוא כהאמתמול, והמחר - כהיום, ואפילו המחר שלאחר זמן, ולא עוד אלא ששאיפה לשינוי - הרי זה ענינו של משוגע בעיניהם, ז.א. חוץ למסגרת שכל הבריא.

וכמה מאירים דברי רבנו הזקן בספר התניא שלו, שבלשון המשנה בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, הוסיף רבנו הזקן המלות "ובכל יום ויום".

...ובפרט שנקודת קופת האוצר - הפכית, לכאורה, משלי: האוצר שואף לעליית ולישוב - משלמי מסים. וכל המרבה במס - ה"ז קודם. ותכניתי - לבעלי מרץ ופעילות בצרכי הרבים (שתכונת צרכים אלו - הוצאה יתירה על ההכנסה) וכל המרבה בפעילות ותוצאותי - ה"ז קודם".

(מכתב זה במלואו נדפס לראשונה בקונטרס "צדיק למלך" חלק ו' ובספר "נשיא וחסידי")

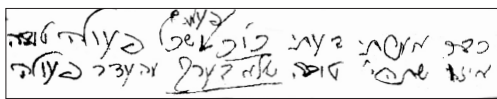
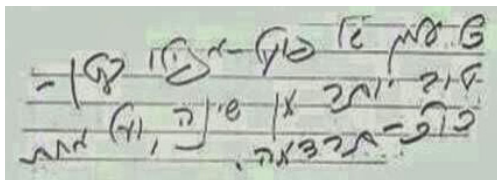
כתבי יד קודש

במכתב זה שאלו המניחים שעסקו בעריכת השיחה, מה היה התירוץ לשאלה ברש"י שהקשה הרבי בהתוועדות, בחששם שמא "חסר איזה ענין בהראשי פרקים שנרשמו כאן, שעפי"ז מתורץ הקושיא?..

הרבי השיב להם בכת"ק, כי את תשובתו לשאלה זו - ישלים ויאמר "בהתוועדות הבע"ל, בל"ו - כי ה"עולם" הי' ישן ביתר שאת מאשר ע"ד הרגיל, שג"ז די ומספיק. ומסיימין בטוב."

בתיבתה הרי"ם חתק נתבאר בענין בעש"ס נברא העולם וכו', דאף שהע"ם יטנם
 בכל זמן וכל זמן, דהרי לעולם הוי' דברך נעם בטובים, כ"ס הרי נביאיהם הוא בעלמט,
 וכגילוי הוי' רק מסי"ם (עלמט, אף הוי'א התודות עת"ם הנ"ל בחדש ה'הלים, הוצרך
 ל"עירם המעט"ם", וכן כל נביא בדרו ביאר איך גישנו הניד כח המוקל במפעל), ועל זה
 הוא כונה הארי הענינים שבמספר עשרה, "עשרה דורות נאדם ועד נח", וכו' - שהיו
 אחרי המציאות (המגילות) העש"ס. והקשה על זה, והודיעה"ם ע"ם עלני"ם שבמספר
 עשרה גם אחרי העשרה ניכרם שבתיבת"ם, עד לע"ל סוד יח"ל בנור של עשרה ניכרין (ועד"ז),
 טרה העניניה ויורה העניניה, ובכיון שהחורי הוא נחמה הרי הוי' צריך להיות
 כרובץ במקר זה דב"ס אבות ^{ועד} הענינים שבמספר עשרה ^{ועד} ^{ועד}
 אח"כ נתבאר דרוק לעון העיוה (לעניןפסה בתוכן ענינים) אשר סדר הענינים
 במספר עשרה הוא באופן שכל אחד מלול בטלפוני, ובטל הטלטה, טבטעה המתחנה כלולה
 המעלינה חברה, ויהייה כיון אופן ההתפללות הוא המעלין המתחנה הוא למעלה
 המתחנה מעלין. וכענין שהראש צריך לשכל מהרגל. והמטק לזה נתבאר ענין והאיט
 טעה עני נאד, והטלה שבדור דמקמה המטיחא כו'.

הנ"ל מה"ב הויהוין לקושיא אצל אצל אין כרובץ במקר זה ~~הענינים~~
 - במספר עשרה - אם חסר איזה ענין בהראשי פרקים טרנטבו כאן, סעפי"ז בחורץ הקושיא
 (המגילות ה"ל"ו, ק"ל) - כי ה"עולם" הי' ישן קודם
 אלו מ"ס כ ע"ב הל"ו, ע"ב ש"ס כ"י וכו' - ומיין ק"ט

כל ענין של פועל אפילו קטן - טוב יותר מן שינה, ועל אחת כו"כ - תרדמה.
 כבר אמרתי דעתי כו"כ פעמים שכל פעולה טובה איזה שתהי' טובה שלא בערך
 מהעדר הפעולה

פרק א'

עורו ישנים משנתכם

התבטאויות, מענות, אפיזודות וסיפורים מיוחדים

פועלו של ר' זלמן גוראריה בנושא

בכמה הזדמנויות במהלך השנים, הביע הרבי את אכזבתו ועגמת נפשו מהנהגת החסידים בתחומים שונים ומחוסר העשייה שלהם בעבודות ובתפקידים הנדרשים מהם. פעמים שנאמרו הדברים בהתוועדות או שיחה פומבית ופעמים במכתביו לאנשים ולמוסדות.

אחד מהבודדים, אם לא היחיד, שכמה וכמה פעמים, בדרך כלל בעת היחידות' שלו - דיבר אליו הרבי קשות אודות החסידים, וביקר באזניו בחריפות את הנהגתם - היה החסיד הנודע ר' זלמן גוראריה שזכה להיות מהמקורבים ביותר למלכות ומבכירי וראשי העסקנים החב"דיים, שהתמסר והשקיע את מלוא מרצו וממונו למען ענייני הרבי, לאורך כל שנות הנשיאות.

בא' הפעמים בהם דיבר הרבי על כך שחסידים נרדמים ומתנמנמים בעת ההתוועדות, לאחר מכן כתב ר' זלמן מכתב לרבי בו ניסה 'לרכך' מעט את הטענות וללמד זכות על החסידים. את מכתבו פתח ר' זלמן במילים "אתמול היה טענה והעדר שביעות רצון גדול".

בפתק המענה, הקיף הרבי בעיגול מילים אלו וכתב:

"כנראה שלא שמע כלל המדובר בהתוועדות (בנדו"ז עכ"פ) ואף שזה הדגשתי וג' פעמים:

שאינ מדובר כלל ע"ד טענה וכיו"ב, כ"א ע"ד דבר בלתי טבעי כלל - שלכן צ"ל שזהו הוראה כו' כתורת הבעש"ט.

(2 לכתבו התירוצים ש"ל בזה - לו ידוע ולי ידוע וכ"ע ידעי - שלא מפני שיגעו ומצאו התירוצים - איש לא שאל.

(3 לכתבו דעם געואלדיגען אויפטו [החידוש והפעולה המדהימה] של ההתוועדות שישנם כאלו שאין הולכים בטל וע"י הנ"ל שומעים ד"ת - כנראה ג"ז לא שמעו המדובר - וכ"פ - בההתוועדות, שע"ז באתי - שאין שומעים.

"דרך אגב": פס"ד בשו"ע ומובא בלקו"ת - שהמדבר ד"ת דתשבע"פ ואין מבינם - אין זה ת"ת "כלל", ועאכו"כ השמע הברת דברים ובשעת מעשה - כל מחשבתו האם יושב אצלו בעל כו"כ חסרונות או רק חסרונות מועטים, או בכלל במח' אחרות, או גם ישן.

(4 לכתבו שבכל הדורות הי' מי שישן - החילוק פשוט. ודוגמתו (בענין אחר לגמרי, עכ"פ): החילוק בין מעמד קרי"ס ובי"ז תמוז - בקרי"ס הי' פסל מיכה (רק אחד), בהנ"ל - כמה אלפים כו'.

(5 הערה כללית - מה"תירוצים" המתקבלים מובן עוד יותר תוקף המדובר

כשבא גוי להתוועדות - כולם מתעוררים פתאום להסתכל עליו...

במענה אחר, השיב הרבי לר' זלמן בקשר לעניין הדפסת שיחותיו, בהמשך התייחס גם לשינת החסידים בעת ההתוועדויות: "אולי ירשום שמות 2 מאנ"ש שי' וואס זיי פעלט עס [שהדפסת השיחות חסרה להם].

הנראה לכל - שמזמן לזמן מתגדלה השינה, הן בכמות והן באיכות (זאת אומרת היפוך מכתבו) ומעשה רב בכל התוועדות (לבד כשבא אינו ישראל שאז נעורים לראות איך מתנענע.. וכו'..). להעיר: חלק חשוב מהנדפסים (1 מונח במחסן 2) נשלח לכתובת שכנראה נלקחו מספר הטלפונים וכיו"ב ובמילא מובנות התוצאות וכו'".

ובמענה אחר לר' זלמן, שוב מתייחס הרבי לתופעת השינה:

"ישנם בשכונה זו ובברוקלין ניו יורק, כאלה שלמדו בתומכי תמימים שנים רבות. נשיאנו תבעו מהם וציווום... ואינם עושים מאומה בעניין הפצת המעיינות, ופשיטא שלא בעניין השכונה וכיוצא בזה. גם שחלק מסויים מהם נוהגים כבעלי בתים חשובים: נוקמים ונוטרים כתלמידי חכמים, ואינם מאפשרים מציאות זולתם.

וכשנודע להם על התוועדות, הם עושים 'מסירות נפש' לבוא ולומר: 'חזו דאתאי'.
ואחר כך ישנים - בעיניים סגורות, ורובם בעיניים פתוחות, אבל בשינה עמוקה".

לו היו מפיצים כראוי - משיח היה בא!

התנמנמות החסידים נמשכה גם בהתוועדויות השנים הבאות, מלווה בהתבטאויות הרבי אודותיה. 'ציון דרך' יוצא דופן בנושא זה, נרשם בראשית שנת תשכ"ה - כפי שמעידים על כך יומני בית חיינו וקטעי השיחות מתקופה זו, בה הגיעו הדברים לשיא חריפותם ופומביותם.

[ביטוי לכך, נמצא גם ב'יחידות' לר' שמואל לויטין בה' סבת תשכ"ה, בה אמר לו הרבי: "מאז תשט"ו, השערים פתוחים ומשיח יכול לבוא, כתשובתו של דוד מלכא משיחא 'אימתי קאתי מר, לכשיפוצו מעיינותיך חוצה'. אלא מה, חסרים מקבלים".

ר' שמואל הגיב בשאלה: "הרי יושבים מאות בהתוועדויות של הרבי". השיב לו הרבי: "לו היו אותם מאות ששומעים, חוזרים על כך ברבים בבתי כנסת ובישיבות, מה גם שאין כיום התנגדות - וגם אלו שנראים כמנגדים אינם מנגדים בעצם - והיו מפיצים חסידות כראוי, משיח היה בא והיה טוב בגשמיות וברוחניות".]

בש"פ וירא ח"י מרחשון, מסופר ביומן: "ההתוועדות התחילה בשעה 1:30, לפני ההתוועדות עלה לבימה ר' פנחס כץ ואמר שהרבי מאוד מרוגז שישנים בהתוועדות, והשבת עשו הרבה שולחנות בלי ספסלים בכדי שלא יוכלו לישון בהתוועדות.. באמצע ההתוועדות ישן אחד אז הרבי אמר שיעזבוהו לישון.."

בשבת הבאה מדווח היומן כי: "בשעה 1:30 נכנס הרבי להתוועדות. לפני ההתוועדות עמד ר' דוד שי' ראסקין על הבימה והכריז שאף אחד לא ישן ואם הוא רוצה לישון שילך לביתו! ... בהתוועדות הזכיר הרבי באמצע מה שישנים באמצע ההתוועדות. הרבי אמר בסוף ההתוועדות שכעת יכולים להתעורר (מפני שהי' בסוף ההתוועדות).."

התייחסות הרבי לביטול מקומות הישיבה בהתוועדות...

לקראת התוועדות השבת הבאה, שבת פרשת 'תולדות' ב' כסלו - החליטו ב'ועד המסדר' של 770 לעשות מעשה, והוציאו את כל הספסלים מבית-המדרש כך שלא ניתן היה לשבת בהתוועדות ולהירדם... בחלקה האחרון של ההתוועדות, התייחס לכך הרבי באומר:

"מצד "והייתם נקיים מה' ומישראל" (ככל פרטי העניינים הקשורים בזה שנתבארו במסכת שקלים) - ברצוני להבהיר:

כיון שיש תרעומת על העובדה שישנם כאלו שישנים באמצע ההתוועדות, שכבר עוררתי על זה פעם, פעמיים ושלוש פעמים, וללא הועיל וכו'... חשבו ב'ועד המסדר' על "המצאה" - לבטל את מקומות הישיבה, ועי"ז להכריח את כל הקהל לעמוד על רגליו, ובמילא לא תהי' אפשרות לישון... [מצינו אמנם בנוגע לשמחת בית השואבה שהיו ישנים בעמידה, אבל, זוהי מציאות רחוקה כו'].

ובכן: להוי ידוע שלא היתה זו המצאה שלי, ואדרבה, זהו היפך כוונתי והיפך רצוני וכו' - אינני יודע אם "בכדי שיעשה" לסדר שיוכלו לישב תיכף ומיד, אבל מכאן ולהבא יסודר הענין - לא יתכן לצער יהודים ח"ו שיצטרכו לעמוד על רגליהם משך זמן ארוך:

מוטב שימשיכו לישון "געזונטערהייט..." [בגלל שלא אכפת להם אם לשון רש"י הוא "האמורים בפרשה" או "האמורים למטה", וכמו"כ לא אכפת להם אם ירשמו שתחילה צריך להיות "ימין מקרבת" ואח"כ "שמאל דוחה", אע"פ שלשון הגמרא הוא "שמאל דוחה וימין מקרבת", וכיו"ב. ענינים כאלו אינם מבלבלים אותם משנתם, וגם לא יחלמו אודותם...], ובודאי שלא תהי' קפיда עליהם, ובלבד שלא יכריחו אותם להצטער ח"ו ולעמוד על רגליהם במשך זמן ארוך".

עצת הרבי למניעת השינה בהתוועדות

(הוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א בחיוד: "ועתה נתיישב אצלי מה שסיפר לי כ"ק מו"ח אדמו"ר לפני שנים רבות, ובמשך כל הזמן לא הבנתי לשם מה סיפר לי זאת, עד שאירע מאורע זה:

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר לי אודות הסדר שהי' אצל אדמו"ר מהר"ש - שכללות הנהגתו היתה בהרחבה ביותר - שבשעה שהי' אומר חסידות, היו ממונים שהחזיקו "צעמערִיצע" (על שאלתי מה זה "צעמערִיצע", השיב לי כ"ק מו"ח אדמו"ר, שזהו סממנים בעלי ריח חזק), וכאשר היו ראויים מישהו שמתנמנם וישן, היו נותנים לו להריח, ועי"ז היה מתעורר...

ובכן: בעקבות ההמצאה הנ"ל של 'ועד המסדר' - נתיישב אצלי מדוע סיפר לי כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפור הנ"ל!...

גם כאשר מעוררים מישהו מהשינה ע"י ריח חזק - אין זה דבר נעים ("ס'איז אויך ניט אזוי געשמאק"), ויש בזה ענין של צער, אבל לכל-הפחות הצער הוא לרגע קצר בלבד, ולא כבנדו"ד, שמכריחים מישהו לעמוד על רגליו במשך זמן ארוך. ובכל אופן, אם יהי' מי שירצה "לקנא קנאת ה' צבאות"... - יעורר את הישנים ע"י ריח חזק!...

ויהי רצון שיתן השי"ת לכאו"א מישראל - בין ער בין ישן - "מטל השמים ומשמני הארץ" באופן השייך ליום השבת, ובפרט לאחר חצות - נחלה בלי מצרים!...

הפעולה היחידה לעשיית סדר..

בהמשך השיחה, כשדובר אודת הענין ד"קשה כקריעת ים סוף" שזה "קשה" לגבי הקב"ה כביכול, אמר הרבי בחיוך: "כאשר עושים פעולה מסויימת כדי שלא יוכלו לישב על יד השולחן - אין זה דבר "קשה", והראי', ש'ועד המסדר' הצליח לעשות זאת!..."

כבר בשבוע הבא, ש"פ ויצא ט' כסלו, מדווח היומן כי "השבת הי' כל השולחנות והספסלים כבכל שבת... באמצע ישן אחד ואחד העיר אותו והרבי ראה את זה והרבי אמר לו שלא יעיר אותו!..."

לימים, התייחס הרבי שוב לענין זה של ביטול מקומות הישיבה בהתוועדות, במענה לר' זלמן, ככל הנראה בעניין אחר בקשר לתפקידו כראש 'ועד המסדר' של בית חיינו:

"פשוט שלא הייתי מעכב מלעשות סדר אלא לעת עתה הפעולה היחידית שלו שראיתי הייתה התכנית שחיבר ביחד כל השולחנות וכל הנאספים עמדו על רגליהם בקצות הביהכנ"ס! וזהו לאחר 15 שנה של התעניינותו עמוקה בעשיית סדר. זהו הפלא?"

שיעור ללימוד השיחות וחומר מיוחד לעורר הישנים

ר' זלמן גוראריה יצא אז מגדרו בעניין זה ונקט בכמה צעדים על מנת "להוכיח" רבי את התעניינות החסידים בשיחותיו, ובמקביל גם למלחמה בתופעת ההתנמנות בהתוועדויות.

הוא קרא לראש הישיבה של 770, הרה"ח מרדכי מענטליק והורה לו למסור מידי בוקר יום ראשון, שיעור שבועי ב-770 בשיחות הרבי. ר' זלמן גם דאג אישית לוודא שקהל החסידים ישתתפו בשיעור זה ואף הסתובב בעצמו עם רכבו ברחבי השכונה, לאסוף אנשים מבתיהם ולהביאם לשיעור זה.

מאז תקופה זו, הוא החל גם לחלק גלולות קפאין לזקני החסידים כדי שלא ירדמו בהתוועדות. בשנים הבאות, הוא נהג להצטייד בחומר חריף במיוחד (smelling salts) וכאשר הבחין במישהו שנרדם בהתוועדות הרבי - היה תוחב את החומר לאפו ומעורר אותו באחת...

"צמאה נפש אנ"ש והעולם כולו ללקוטי שיחות"

להלן יובאו מענות ודברים נוספים מטענות ומענות הרבי על החסידים - אותם הביע הרבי בפני ר' זלמן גוראריה - שהעבירם אל כללות עדת החסידים:

במענה חריף מי"ט טבת תשל"ב, כתב לו הרבי:

"...עדיפי מיניה הול"ל במשך 24 שעה לאחרי סגירת המארגן זשורנאל' כבר מכרו מכתב עת חדש שלהם ומעצמם (מנהיגם אינו בעיר) ואני - אחרי 24 חודשים שהתחלתי לדבר על דבר השכונה ואיני יודע עד עתה אם הביאו איש א' שיתיישב בהשכונה!

ולא הועיל גם זה שהוכנס באתערותא דלעילא בקופתם 150 אלף דולר במזומן! אלא שבכל אופן מעוררים את... הרחמ"א (?) שיחי' על דבר ההכרח שהוא יתבונן בגודל האחריות והוא יחקור באיזה עיתון היודפס עניין פלוני וכו' וכו'!"

בקטע הבא באותו מענה, משיב הרבי על דבריו של ר' זלמן במכתבו, אשר "צמאה נפש אנ"ש וכל העולם כולו לליקוטי שיחות" - היה זה בתקופה בה הפסיק הרבי את הגהת ה'ליקוטי שיחות'... כותב לו הרבי:

"אפילו בנוגע להליקוטי שיחות שהסבירוני שצמאה נפש אנ"ש וכל העולם כולו - יודעים ברור שאי אפשר כלל בלי הליקוטי שיחות שלומדים בהם וכו'. והנה דוגמא חיה בזה! לפני כמה וכמה שנים נאמר ונרשם אַז שיוסף בנערותו לא היה רועה צאן. כשעברו שנים אחדות נדפס הנ"ל, עתה נדפס עוד הפעם ואיש לא שם לב שזהו היפך המפורש בוישב, עד שילד צעיר דארצות הברית שאלני זה בשבוע העבר!

גם אלו שקורא "אנ"ש" השתתפו ומבלי התעוררות מצידו [והוא בדוגמת כשבא גוי להתוועדות, אין אף אחד מאנ"ש ישן]."

לאף אחד לא אכפת מה שמדברים כאן..

בעת כניסתו ל'יחידות' לכבוד יום הולדתו, בראש חודש כסלו תשכ"ז, אמר בפניו הרבי, בין היתר:

"..אף אחד לא מתעניין בשיחות. לאף אחד לא אכפת מה שמדברים. כמו שאמרת אתמול, חיכיתי משך שנתיים שמאן דהוא ישאל קושיה מסוימת - ואף אחד לא קלט. אף אחד לא שואל, אף אחד לא עורך 'הנחות'. חוץ מגרליצקי אחד, שעורך 'הנחות' ושולח אותם לקצווי תבל, וכולם מסתמכים עליו בלבד. אבל מלבדו איש אינו עושה זאת, ואף אחד לא מסייע בידו. הוא היחיד.

אומרים כאן מאמר של הבעש"ט, של המגיד. נותנים את הכוחות הכי גדולים. ובכל זאת - איש אינו מתעניין בזה. אפילו כשידפיסו את השיחות של שנת תשכ"ה, אף אחד לא יציץ בהן. בעלי הנגלה לא יביטו כי יש שם דברי חסידות, ובעלי החסידות לא יציצו כי יש שם נגלה...

זה כבר חמש עשרה שנה, ולא נפעל דבר: לא נקבעו מועדים קבועים ללימוד ולשיעורים בבתי הכנסת, אין יוצאים לטובת הפצת המעיינות. גורליק נסע מעבר לים - והוא אכן פועל. יש לו פה באמריקה משפחה, בני דודים שאינם עושים דבר. אולי היה צריך לשלוח גם אותם מעבר לים. יש הרבה בעלי-בתים שלא צריכים להישאר פה ועליהם לנסוע. הצעירים לומדים מהמבוגרים ואינם עושים דבר. היחידה שאפשר לסמוך עליהם ולתלות בהם תקוות הם הבחורים שמתייגעים עתה והם באמת יעשו...

כ"ק מו"ח אדמו"ר השאיר לי כאן עבודה. את חלקי אני ממלא. צריך שהחלק האחר יתמלא אף הוא."

החלטת הנחושה של אנ"ש לא לעשות שום דבר

בא' המכתבים מבקר הרבי את נטייתו של ר' זלמן לנסות לסנגר ולחפות על ביקורת מוצדקת, וכך כתב לו הרבי:

"לפלא שאינו מרגיש כלל שהלימוד זכות שלו על חוסר הפעילות המבהילה, שוללת את הלימוד זכות הכי חלושה שאמרו אילו הייתי מספר שמרגישים עדיין שצריך למצוא איזו אמתלא, עכ"פ על החלטתם הנחושה של אנ"ש שי' של גארניט טאהן [לא לעשות שום דבר] ויהי מה?"

אי אפשר בשום אופן אויפטהאן [להועיל]? ומפורסם לכול, שדווקא אלו שלא ידעו את יוסף ולא למדו בתומכי תמימים שמעבר לים - הם, כוונתי לצעירים ולנשים, 1 עושים בפועל 2 מצליחים בהפלגה 3 ויוסיפו בכל הנ"ל!"

וה' ירחם על כל בני ישראל שחב"ד בתוכם

בימי הסליחות תשמ"ח הוכרז ב-770 על זמן סליחות למחרת, בשעה תשע בבוקר. בעקבות כך כתב הרבי לר' זלמן: "האומנם הזמן מתאים להכריז בכל העולם שחב"ד... אומרים סליחות קרוב לאחר זמן קריאת שמע ועוד כהנה וכהנה... וה' ירחם על כל בני ישראל שחב"ד בתוכם". מאז הוקדם זמן אמירת הסליחות לשעה שמונה בבוקר.

בהזמנות כתב לו הרבי: "אולי יודע על עוד אחד או שניים מכל הנקראים 'אנ"ש', שמתעניינים בענייני המרכז לענייני חינוך, וליובאוויטש בכלל..."

ובחריפות יתר, כתב הרבי במענה לשאלה מסויימת של ר' זלמן:

"עניתי כמה פעמים שאין ביכולתי, ואין זה תלוי ברצון - להיות שמש ושליח של כל אחד ואחד, להביא סברותיו רצוא ושוב ואחר כך להודיעו המענה, ואחר כך המענה שלו על המענה, ולהודיע חזרה, וכו' וכו'. ובפרט שברובא דרובא משתמשים בי לא בכדי לעשות, כי אם בשביל הסברא להאישה והנכדים. הייתכן שאני מרעיש יותר משנתיים ופלוני קורא ה'מארגן ז'ורנאל' מיט א געשמאק - ובכל ענייני ליובאוויטש אין עושים שום דבר".

ובמכתב אחר, חריף, לא פחות: "אין באפשרותי כלל פירען כל אחד ואחד מאנ"ש שיחיו בכל דבר קטן וגדול פארן האנט כאילו היו פעוטות (בנוגע לפעולות איזה שהיא וכיצא בזה). ובמילא - אין זה מתפקידה של המזכירות גם כן..."

באירוניה גלויה ובלשון סגי-נהור, התבטא הרבי במכתב לר' זלמן: "שמח אני ממה שעל כל פנים (לפי כותבו) הוא שמח מהמרץ הנפלא והגדול בכמות ובאיכות ומוסיפים בזה מיום ליום ואנ"ש שיחיו כאן ובכל ענייני ליובאוויטש ובפעולות ההולכות וגוברות כל אחד ואחד ממש. מ'קען זיך ווינטשען בעסער [אפשר לאחל לנו יותר טוב מזה]?"

כששאל ר' זלמן את הרבי "האם לנסוע לארץ?", ענה לו הרבי: זה לא בשבילך, כי א. העסקנים שם לא יניחו לך לפעול כאוות נפשך ב. נהוג שם לשכב למנוחת צהריים ואתה לא תסבול את זה, הרבי אמר אז סיבה נוספת.

התמסרותו של ר' זלמן לעבודת השליחות היחידה

לא נוכל לחתום פרק זה, בו סיפרנו רבות מפועלו של ר' זלמן גוראריה למען הרבי - מבלי לציין את פסגתה ומרכזה של שלהבת ההתקשרות שלו - כפי שהתבטאה בהתמסרותו לעבודת השליחות היחידה לקבלת פני משיח במהלך שנות הנפלאות. ר' זלמן היה מראשי העוסקים בהפצת בשורת הגאולה והגואל. בחיות חסידית מיוחדת הוביל את האמונה הטהורה ברבי מלך המשיח.

בשנות הנו"נים, לאחר ההתעוררות הגדולה בשיחותיו של הרבי בנושא הגאולה, הוא היה מדבר בחום חסידי על ה"תקופה החדשה" שאנו נמצאים בעיצומה, תקופת התגלות המשיח, ועל משמעות הקריאה של "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד" במעמד הרבי, ועורר לניצול ההזדמנות הגדולה הזאת כראוי לפירסום בשורת הגאולה לקהל הרחב.

ר' זלמן תמך בפירסום מודעות בעיתונות המבשרות על זהותו של הרבי מלך המשיח וקוראות לציבור להוסיף במעשים טובים כדי לקבל את פניו. כאשר יצאו מערערים על העניין, ביקש ר' זלמן ממזכירו של הרבי הרב יהודה לייב גרונר שישאל על כך שוב את הרבי, ויכתוב לו במדויק את המענה של הרבי. כך התפרסמה דעתו הק' של הרבי שתמך בצורה הברורה ביותר בפירסום המודעות בעיתונים.

בחודש אדר תשנ"ג כתב ר' זלמן מכתב לרבי אודות אלו שלוחמים בו ללא ליאות ורוצים להדיחו מ'ועד הפועל' אך ורק משום שהוא מכריז בגלוי ללא חת שהרבי הוא מלך המשיח, ושאל: "האם צריך הוא להלחם בזה עד כדי מסירות נפש?" הרבי הניד בראשו הק' ל"הסכמה וברכה".

ר' זלמן נהג תמיד לומר על עצמו "כמופת הייתי לרבים" - אני, שראיתי במוחש שכל מה שהרבי הבטיח לי במשך השנים - התקיים, יכול לומר בוודאות מוחלטת, מניסיון אישי, שדבר אחד מדבריו אחור לא ישוב ריקם!

בכל נאומיו בשנים האחרונות הזכיר את אמונתם של חסידים ברבי מלך המשיח, והיה חותם את נאומיו בהכרזת הקודש "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד".

המודעות לפרסום זהות הרבי כמלך המשיח - על פרסומם בעיתונות העולמית נלחם ר' זלמן גוראריה

כ"ה יהי המלך המשיח תהא שנת לפלאות גדולות

כבוד קדושת אדמו"ר, הרבי מלובבין, מלך המשיח
הרב ר' מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א

לאור טקס חידוין של הרבנים שליט"א שהתפרסם לאחרונה, בדור שאכן כ"ק אדמו"ר שליט"א הוא מלך המשיח על פי דין תורתנו הקדושה מיוסד על הרבנים הלכות מלכים מרק י"א "יעמוד מלך מבית דוד וכו'".

אנו מבקשים מה' יתברך ש"כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח יזגלה במלוא עוזו ותמורתו ומתוך בריאות מלאה ויוציא את כולנו מהגלות ויוליכנו קוממיות לארצנו מיד נאו - NOW.

אנו מכריזים את כ"ק אדמו"ר, מלך המשיח שליט"א, בברכת "יחי המלך", ומתפללים לה' יתברך כי יצונו בריאותו ויגלה כבוד מלכותו על עם ישראל ועל כל יושבי תבל, ומתוך שמחה וטוב לבב ישלים מעלות הגאולה עד לבניו בית המקדש ויביאנו לגיוות, ועד מילוי היעוד "מלאה הארץ דעה את ה' במים ליום מסכים".

ובבקשים אנו להתברך ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בבריאות שלימה, מרסח בהרחבה, והצלחה רבה בכל מכל כל, לנו ולכל בית ישראל שחיו.

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד!

בקשר לזה הנני להודיע לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שהוסמנו בתורה ומצוות לירידו התגלות המשיח במלוא עוזו ותמורתו כדלהלן:

□ התחלתו ללמוד בעניני גאולה ומשיח □ הוצאתו לשיעור תורה. □ יסודות שיעור תורה בביתו / במקום העבודה. □ התחלתו ללמוד "פרשת השבוע" מתוך חומש עם פירוש רש"י. □ התחלתו ללמוד גמטריית התורה - חסידות ותיאור לקוטי □ שחיית "יום יום יעוד". □ מציאת תורה עם יעוד. □ זדאגות יחידנו וימי שני לילדי. □ שיגנית עם ילדי את "רב הפסוקים ומאמרי חז"ל". □ רכשתי ספרי קודש לדוגמא: חומש, סידור, תהלים, תניא, שולחן ערוך, רמב"ם. □ התחלתו ללמוד שיעור יעוד יומי ברבנים. □ התחלתו לומר דבר תורה בעבודות שבת. □ שונות	□ בנשות. □ התחלתו לתינת תפילין כשירות כדון, כל יום חול. □ הוספתו בנתינת הדפדפה בכל יום חול. □ קעניתי קומת דצקה בקיר המטבח בנוסף לקומות הדצקה שבבית. □ יצאתי את מנוניתי בחומש, סידור, תהלים, תניא, קומת דצקה. □ בדיקתי/קבעתי - מוונות כשרות כדון בכל פתחי ביתי. □ התחלתו להלחיק נרות שבת קודש וויס"טוב (בעיקר לנשי ובנות ישראל). □ הריני מקבל עלי מצוות עשה של "אחבת ליען נאור". □ הוספתי בדיקת כשרות אכילה ושתייה. □ דינתי כשרות המשפחה. □ הוספתי בסעודה של מצוה (לדוגמא: מיטבת יום יחידות). □ סימנתי יעוד יהודים (לדוגמא: ארצתי התועבות התינים בבית). □ התחלתי לומר כל יום שיעור תחשיי בתהלים. □ הנהיגתי יעוד על פי התורה הקדושה. □ שונות

שם	שם האם	שם המשפחה
שם האשה	שם האם	שמות הילדים

כתובת מיקומי:
אנא שלחו בקדמם חכי מאשרי ל:
Rabbi Yizchok Springer 770 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

פאקס: 756-0017 (718)
* נא לשלוח לי חומר על עניני גאולה ומשיח.
* נא לשלוח לי חוברת "י"ב מסוים ומאמרו חז"ל".

לימוד עניני גאולה ומשיח, שתמש בטלפון תלמידיך שלך וזלצל:
בארה"ב: (1-800-466-7442) 1-800-4-MOSHACH
1-800-2-MASHACH (1-800-262-7442) בקנדה: (718) 953-6168

בעיר ניו יורק (בנוסף למשיח הקדוש): (718) 953-6168
ישראל שנו"ר: המוסק • יום שישי, ח' במכת, חשוון, 1988, Jan. 1

פרק ב'

לקט מזערי מדברי הרבי על החסידים הנרדמים בהתוועדויותיו

בנוגע לאלו הישנים - אין מה לדבר כלל...

"... (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א): עומדים אנו בסמיכות לשמיני-עצרת ושמתחת-תורה (שהרי כבר עברו חמשה ימים של חג הסוכות), ועדיין לא רואים "הזזה"!..."

בשלמא תושבי המקום, שלאחרי ההתוועדות הולכים הם לביתם לאכול וכו', כפי שמורגלים בכל ימות השנה - הנה בנוגע לאלו הישנים בשעת ההתוועדות, אין מה לדבר כלל... ואפילו אלו שמתעוררים בהתוועדות, הרי כשבאים לביתם אזי חוזרים ומתקררים... (אף שמובן, שככל שההתעוררות גדולה יותר, נמשך זמן רב יותר עד שמתקררים);

אבל האורחים, שאצלם ישנו הענין ד"הוי גולה כו", ואין להם כאן הענינים שמורגלים בהם במשך כל ימות השנה - יתוועדו הם, וישפיעו גם על תושבי המקום, שגם אצלם תהי' "הזזה".

(שבת חול המועד סוכות תשי"ט)

הורגלו לישון דווקא באמצע אמירת דא"ח...

בהתוועדות מוצש"ק פ' בשלח, י"א שבט תשכ"ד אמר הרבי: "...וכמו שעשה רבא לתלמידיו שאמר לפניהם מילתא דבדיחותא תחלה ובדחי רבנן. ועד"ז מצינו בנוגע לרבי עקיבא, ש"הי' יושב ודורש, והצבור מתנמנם ביקש לעוררן, אמר...

[כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך, ואמר: דרך אגב, הרי זה מקור בתורה לעובדה שישנים בעת שמיעת דברי תורה... שכך הי' כבר בזמנו של רבי עקיבא, אשר, "כולהו אליבא דרבי עקיבא" (שזהו כלל בנוגע לכל תושבע"פ), ולכן הנה גם התלמידים

של אלו ש"אליבא דר"ע" ("כולהו"), מתנהגים כפי שהתנהגו אלו ששמעו תורה מר"ע - "הציבור מתנמנם!"]

ולהעיר, שגם דבריו של ר"ע שאמר שביקש לעורר את הציבור הם חלק מתושבע"פ, אלא, שבערך דברי התורה שאמר לאחרי כן, נחשבים דברים אלו כמו "מילתא דבדיחותא".

בסיום אותה שנה, בהתוועדות ש"פ תצא, שוב התייחס לכך הרבי: "..יש אופן עבודה במדידה והגבלה, שאינה בניגוד לטבע האדם, לפי שאין רצונו לצאת מטבעו ורגילותו (ולדוגמא: ישנם כאלה שהורגלו במשך חמישים שנה לישון דוקא באמצע אמירת דא"ח...) אך שלימות העבודה היא - למעלה מהטבע והרגילות.."

פלוני מפהק וישן ופלוני מביט לצדדים

במהלך התוועדות ש"פ לך לך תשכ"ה, התבטא הרבי: "אין זה ענין של 'דרוש' או 'צחות'; זהו כאב לב ("א הארץ וויטאג") שמתפרץ סוכ"ס - בקשר ובשייכות לפרשת השבוע - לאחרי חמש עשרה שנה שמדברים על זה, ו"לא נגע ולא פגע": פלוני מפהק וישן, ופלוני מביט לצדדים, ופלוני מוצא "אמתלא" - אמת לא - שאין הדברים מכוונים אליו...

באותה שנה בש"פ ויקרא, תיאר הרבי את יחס החסידים לשיחותיו והתוועדויותיו במילים מבהילות: "...יש שמסתפקים בקריאת הדברים בעלמא, בין שתיית כוס מיץ ("דזשוס") אחת לחברתה... ובאופן שמביט לרגע בעמוד זה, וברגע שלאח"ז מביט כבר בעמוד השני, ולא באופן של לימוד..". ובהמשך חייך ואמר כי "יש כאלו שמביטים על השעון ומצפים לסיום ההתוועדות...".

ישנים בשעה שמנגנים ניגון הבעש"ט

בש"פ במדבר תשכ"ז אמר הרבי בבת-שחוק: "ולאלו שישנים עתה - הצעתו שילכו מחר להרישום של ה"קאנווענשאן" של נשי חב"ד, ויראו שיושבות כו"כ נשים, כן תירבנה, שעובדות כו"כ שעות מבלי להירדם לרגע, וילמדו מהן. ויה"ר שלא יצטרכו האנשים ללמוד מהנשים, אלא ישנו הנהגתם כו', ועד שהנשים יוכלו ללמוד מהם".

שבועיים לאחר מכן, בש"פ בהעלותך אמר הרבי בתור 'מאמר המוסגר': "ש'אנשים פשוטים' אינם אלו שישנים בשעה שמדברים דברי תורה, ובשעה שמנגנים ניגון הבעש"ט - שע"ז מתקשרים עם בעל הניגון - מדברים דברים בטלים [הם לא יכולים למצוא זמן אחר במשך כל המעת-לעת לדבר דברים בטלים, מלבד הזמן

שמנגנים ניגון הבעש"ט...], ובאופן שמבטל לא רק את עצמו ואת חבריו שמדבר עמו, אלא גם את היושבים מלפניו ומלאחוריו, מימינו ומשמאלו".

בש"פ מסעי באותה שנה, אמר הרבי: "כאשר מבארים ענין ברמב"ם או בפירוש רש"י על התורה - ישן הוא... אבל לטייל ברחוב ולקרוא עיתון - יש לו כח!..."

"מעלת" השינה בהתוועדות - בציבור דוקא...

[ולהעיר - בתור מאמר המוסגר - שנתחדש אצלי ענין חדש:

עד עתה הייתי סבור שהקהל מקשיב ושומע את הקושיות, ורק בתירוץ יכולים להרדם ולישון... כי לאחרי ששמע את הקושיא, רואה שזה לא כ"כ נורא ("ניט אזוי געפערלאך")... וחושב שיוכל בעצמו למצוא ("כאפן זיך") תירוץ, להיותו "סאם סאפאזשניק"; ואילו עתה נוכחתי לראות שישנים גם בקושיות!... דכיון ש"שינה בשבת תענוג", הרי חבל על הזמן שיכולים לנצל לקיום מצות עונג שבת!

ובפרט שיש מעלה יתירה בשינה בעת ההתוועדות - להיותה בציבור כפי שמבאר רבינו הזקן גודל המעלה ד"עסק התורה והמצוות בעשרה דוקא", דאף שאין חיוב שהעסק בתורה יהי בעשרה דוקא, כמו תפלה שצריכה להיות בעשרה דוקא, מ"מ, כאשר העסק בתורה הוא בעשרה יש בזה מעלה יתירה, ועד"ז בנוגע למצות עונג שבת, שגם זה דבר שבקדושה, ו"כל דבר שבקדושה לא יהא פחות מעשרה", ולכן יש "להדר" ולקיים המצוה ד"שינה בשבת תענוג" במעמד עשרה מישראל, ועאכו"כ מאה ויותר.

אך באמת יש לומר, שלגבי ענין השינה לא שייך ענין של צירוף למנין, כי בשעה שישן, אזי מנתק את עצמו מהתשעה (או התשעים ותשע), והם מנותקים ממנו, כך, שאין בזה העילוי של עשיית דבר שבקדושה בעשרה.

וע"פ פתגם הצ"צ שאסור לעשות "צחות" ("א גלייך ווערטל") מדבר תורה - הרי זה ענין שנוגע להלכה בפועל: ידועה השאלה באחרונים - על יסוד דברי הראשונים - בנוגע לעשרה מישראל שאחד מהם ישן, האם הישן יכול להצטרף אליהם שיוכלו לומר דבר שבקדושה, או שמצד השינה אין לו שייכות אליהם ואין להם שייכות אליו.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א בבת שחוק): שאלו אותי מדוע הנני מדבר ברבים על אלו שישנים בהתוועדות - הרי הם מתביישים מזה, ואסור להלבין פני חבריו ברבים!?! וענית, שאלו שישנים, אינם שומעים גם הדיבור בענין זה, ובמילא לא נעשה אצלם ענין של הלבנת פנים...

עד כאן - מאמר המוסגר].

(התוועדות ש"פ חוקת אדר"ח תמוז תשכ"ז)

"..דהנה, למרות שמרעישים וצועקים אודות גודל הענין דאהבת ישראל - ישנם כאלו שאין לוקחים את הדברים לתשומת ליבם [ועד כדי כך שישנם כאלו ש"ישנים" אפילו בשעה שמדברים אודות ענין זה, באומרם ש"שינה בשבת תענוג", ועאכו"כ - שינה במקום קדוש, בית הכנסת ובית המדרש...] ולכן, בהכרח להדגיש שלאחרי כל הדיבור בענין זה - "המעשה הוא העיקר"."

(ש"פ חיי שרה מבה"ח כסלו תשמ"ג)

"ישנם כאלו שמביטים על השעון ומתפלאים: היתכן שמדברים באריכות גדולה כזו ללא הפסק בינתיים!...?"

ולא עוד, אלא שישנם החושבים אודות קיום מצות עונג שבת - בסיומה של ההתוועדות, שאז ילכו לישון, והרי "שינה בשבת תענוג". ועד כדי כך, שאינא בספרים שהר"ת ד"שבת" הוא: "שינה בשבת תענוג" - בנוגע ל"שתי", שאף היא ממצות עונג שבת, לא מצינו בשום מקום ש"שבת" ר"ת שתי' בשבת תענוג, כי אם "שינה בשבת תענוג!"

אמנם ישן הוא גם באמצע ההתוועדות, והרי גם שינת עראי יש לה דין שינה, שלכן, גם שינת עראי צריכה להיות בסוכה דוקא, אבל אעפ"כ, שינה כזו - אין בה משום תענוג, שהרי דוחפים אותו... ולא עוד, אלא שמתבייש בכך שכולם רואים שישן באמצע ההתוועדות!... ובמילא, כדי לקיים את המצוה ד"שינה בשבת תענוג" - עליו להמתין עד לסיומה של ההתוועדות, שאז יוכל לישון על מטתו. שינה של תענוג!

ובכן: להוי ידוע שכל האמור לעיל - לא זו בלבד שאין זו אריכות הדיבור, אלא זהו קיצור, וקיצור דקיצור כו', ממה שיכולים וצריכים לדבר בענין זה!

אבל לאידך - "לא המדרש עיקר אלא המעשה", להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בכל עניני העבודה שעל ידם ממהרים ומקרבים את הגאולה".

(ש"פ פינחס מבה"ח מנחם אב תשמ"ה)

"...כאשר "מרעישים" אודות "שמחת בית השואבה" ו"הקהל" בלילה זה - יכול מישוה לחשוב: יש סדר עדיפויות. לכל לראש צריך לקדש על היין, לאכול סעודת שבת, "מצוה לענגו בעונג אכילה ושתיה" וגם... לישון, "שינה בשבת תענוג". שהרי, בענינים אלו מקיים מצוותו של הקב"ה, "וקראת לשבת עונג".

על כך באה ההוראה משיעור היומי ברמב"ם: יהושע ובית דינו היו עסוקים בענין הכי נעלה - חלוקת ארץ ישראל לכל בני", ואעפ"כ, התפנו מחלוקת הארץ כדי להתנות תנאי לטובתו של יהודי התועה בין הכרמים!".

(ליל ג' דחג הסוכות תשמ"ח)

"..לאחרי כל אריכות הדברים האמורים לעיל - הרי העיקר הוא שכל זה יבוא למעשה בפועל.

ולכן, גם אלו שלא שמעו את הדברים, מפני שכבר נרדמו... הנה כאשר יתעוררו משנתם - יאמרו להם שבנוגע למעשה בפועל צריכים לעשות כך וכך. וכמו כן אלו שמחשבתם מונחת בענינים אחרים, ענינים נעלים כמובן, עד לענינים ד"מעשה בראשית" ו"מעשה מרכבה" - צריכים לומר להם שיש לרדת למטה, עד לענינים של מעשה בפועל, שכן, "המעשה הוא העיקר".

(ש"פ חוקת אדר"ח תמוז תשד"מ)

"]([כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך, ואמר:)] לדאבוננו, ישנו אופן נוסף בצדקה - בנוגע לאלו שדוחפים בהתוועדות, שידחפו עם "רחמנות"!..."

מכיון שיושבים צפופים ודוחפים כו', עלול לבוא ה"קלוגינקער" ולהציע: הרי לך הזדמנות לדחוף את חברך, ויהי' לך תירוץ מן המוכן - שאין זה באשמתך, מכיון שדחפו אותך, באופן דכח כחו כו'.

וכן במקרה שחבירו נרדם באמצע ההתוועדות - שדוחף אותו כדי שיתעורר, אבל, הסיבה האמיתית לכך היא - מצד הקינאה בחבירו שמצליח להרדם, בה בשעה שהוא אינו יכול להרדם מכיון שדוחפים אותו, אף שגם הוא הי' רוצה לישון, "שינה בשבת תענוג", מכיון שמאיזו סיבה שתהי' אינו מתענג משמיעת הדברים הנאמרים בהתוועדות כפי שמתענג משינתו!

ובכן, גם במקדה כזה - יש לדחוף, כאמור, מתוך רחמנות, באופן של "צדקה".
(ש"פ ראה מבה"ח אלול תשמ"ו)

להקיש על דלתותיהם של כל הקהל לעוררם משנתם

"..ישנם כאלו שמחכים ש"יזמינו" אותם להתוועדות, ודווקא על-ידי שלוחים חשובים ביותר - "זקני מואב וזקני מדין", שיבטיחו לו "מלוא ביתו כסף וזהב"!!... מה לך להמתין עד "שיזמינו" אותך להתוועדות?!... הרי אדרבה, עליך לכתת את רגליך ולהקיש על דלתותיהם של כל הקהל, לעוררם משנתם - "עורו ישנים משנתכם ונרדמים מתרדמתכם" - כדי שייכלו להתוועדות חסידית! אם יהיה שם מי שיכול לומר משהו - מוטב, ואם לאו - ילמדו מתוך הכתב, וכיוצא-בזה".

(ש"פ פנחס תשד"מ)

וכך נוצר מצב שכאשר מגיע ענין של קדושה, תפלה והתבוננות כו', או לימוד התורה, וכיו"ב - אזי, כשמתחיל להתבונן וללמוד כו', נרדם תיכף ומיד!

ממה הוא עייף - לא כל כך מהעסק בעניני העולם כשלעצמו (שצ"ל באופן ד"משאו ומתנו באמונה"), כמו מהלהיטות אחר הגשמיות והחומריות כו', החל מהענין ד"קנאת סוחרים"... היתכן שחבירו מצליח במסחר יותר ממנו. וכיו"ב.

(ש"פ תולדות תשמ"ח)

]"(כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך, ואמר:) ומכאן - "לימוד זכות" על אלו שיושנים עתה... שנשמתם שייכת, כנראה, לחלק אחר בתורה, ויש להניח שבעת השינה "חולמים" הם אודות חלקם בתורה!"]

(ש"פ בהר-בחוקותי תשמ"ה)

"..ובלשון הרמב"ם: "עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם .. וחזרו בתשובה", היינו, שלכל לראש צריך להתעורר מהשינה והתרדמה כו', "אלו

השוכחים את האמת בהבלי הזמן כו" כממור, ששקועים ב"מילי דעלמא ותאות עוה"ז", ורק לאחרי כן שייך הענין ד"חפשו במעשיכם וחזרו בתשובה".

וענין זה מודגש גם בעבודת כל יום ויום:

התחלת עבודת היום היא - באמירת "מודה אני לפניך" ... אמנם, ישנו ענין שקודם אפילו לאמירת "מודה אני לפניך" - "יעור משנתו"!

ואין ענין יוצא מידי פשוטו - שכאשר האדם נמצא במצב של שינה ותרדמה (כפשוטו), הרי, עם היות שגם אז הוא אדם חי, מכיון שנשאר בו "קיסטא דחיותא", מ"מ, אינו שייך לענין של עבודה כלל.

אמנם, "אדם מועד לעולם כו" בין ער בין ישן", ובמילא, צריך להיות ענין של זהירות כו', אבל אעפ"כ, ענין של עבודה, מעשה טוב ומסודר כו' - אינו שייך בעת השינה, כפשוטו.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א חיך, ואמר:] ומי שחושב שיתכן באופן אחר - ינסה זאת בעצמו... ויווכח בתוצאות!].

...ולאמיתו של דבר, כן הוא - כפס"ד הרמ"א: "וטוב לב משתה תמיד", שלכן, "דארף מען האלטן אין איין זאגן לחיים" (איש לרעהו, או אפילו לעצמו) - אם רק לא נרדמים באמצע ההתוועדות...".

(ש"פ ראה מבה"ח אלול תשמ"ו)

"...אלו שהכניסו קנקני משקה בקשר עם חנוכת בתי חב"ד וכיו"ב - יגשו עתה כדי לומר "לחיים", ויכריזו ברבים - "ברוב עם הדרת מלך" - ע"ד המאורע שעבורו לוקחים את ה"משקה", וכמו כן יחלקו מהמשקה עבור המתוועדים כאן - מצד קדושת השבת כו', והשאר - לחלק בעת המסיבות וההתוועדויות עצמם.

יש להוסיף, שעצם ההכרזה והפירסום יש בה עידוד וזירוז לכל הקהל, שמהם יראו וכן יעשו, אע"פ שעד עתה לא עסקו בזה, או שהתחילו לעסוק בזה וחזרו לישון... שכן, ההכרזה והפירסום ברבים תפעל את הענין ד"עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם".

וכפי שהי' נהוג בעיירה הקטנה, שהשמש הי' מקיש על התריס ומכריז: "קומו לעבודת הבורא"... ואז הי' בעה"ב מוכרח לקום משנתו, שכן, בידעו שבלאו הכי לא יניחנו השמש לישון, א"כ, מהי התועלת בכך שיתהפך על משכבו?!... ומה גם שיהיו לו "בזיונות" מאשתו, בראותה שלאחרי שעוררוהו משנתו לעבודת הבורא - התהפך על צדו השני וחזר לשקוע בשינה עמוקה! והרי "מורא בשר ודם" ("שלא יראני אדם") ישנו בטבע האדם, ללא צורך בתפלה מיוחדת: התפלה היא "יהי רצון שיהא מורא שמים עליכם כמורא בשם ודם", אבל, "מורא בשר ודם" הוא דבר הפשוט, ומטעם זה יש צורך בזהירות מיוחדת ש"לא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים".

ובכל אופן, בנוגע לעניננו - יש צורך לעורר את הישנים, (כ"ק אדמו"ר שליט"א חי"ק, ואמר:) הלואי היו חוזרים וקובעים מנהג זה לא רק בעיירה הקטנה, אלא גם בערים הגדולות!".

(ש"פ וישב א' דחנוכה תשמ"ז)

"ולפעמים יש צורך לראות אם התלמידים מקשיבים בכלל... אם מחשבתו משוטטת מחוץ לבית המדרש, ובמחשבתו מטייל הוא בכרמו או בכרם של אחרים, או שעכ"פ באותם דקות שמדברים אליו, שומע הוא את הדברים, ותופס שאמרו ענין תמוה - "לחידודי".

נמצאים אנו בימי הפורים - הנה מצינו ענין כזה גם בקשר ובשייכות לפורים:

מסופר במדרש: "רבי עקיבא הי' יושב ודורש ונתנמנמו התלמידים, בעא לערערה יתהון, אמר, מה זכתה אסתר למלוך על שבע ועשרים ומאה מדינה, אלא כך אמר

הקב"ה, תבוא אסתר בתה של שרה שחייתה שבע ועשרים ומאה שנה, ותמלוך על שבע ועשרים ומאה מדינה". לא היתה ברירה לר' עקיבא אלא לעורר את תלמידיו ע"י אמירת דבר-תורה בקשר לפורים!

וכמו כן מצינו סיפור נוסף דוגמתו: "רבי הי' יושב ודורש ונתנמנם הציבור, ביקש לעוררו, אמר, ילדה אשה אחת במצרים ששים ריבוא בכרס אחד, והי' שם תלמיד אחד.. א"ל מאן הוות כן, א"ל זו יוכבד שילדה את משה ששקול כנגד ששים ריבוא של ישראל".

ומכאן ישנה קצת נחמה (עכ"פ) בקשר לכך שמתאוננים על העובדה שישנם כאלו שמוצאים זמן להתנמנם דוקא בעת ההתוועדות... [במשך המעת-לעת ישנם 24 שעות, ובודאי יכולים למצוא מספיק זמן כדי לישון, ואעפ"כ, דוקא אותה מחצית-השעה שבה הי' צריך להיות ער כדי לשמוע מה שמדברים אליו - דוקא אז מוצא הוא את הזמן המתאים להתנמנם] - הנה על זה מספרת התורה שכבר הי' לעולמים בדורות שלפנינו, אצל יהודים שמעלתם גדולה באין ערוך ממעלתם של אנשים כערכנו.

ומטעם זה מספרת לנו התורה סיפור זה, אף שאין דרכה של תורה לדבר בענין של גנות, ובפרט גנותו של יהודי, ועאכו"כ תלמידי ר"ע - מכיון שהתורה מוכרחת להבהיר לדורות הבאים, שכאשר מישהו יתאונן על כך שמתנמנמים באמצע דבריו, ידע שכבר הי' לעולמים, ואצל אנשים גדולים ממנו:

אין צורך להאריך בביאור גדלותו של רבי עקיבא - שהי' כמשה רבינו בדורו, ויתירה מזו: איתא בגמרא שכאשר הקב"ה הראה למשה רבינו את ר' עקיבא דורש בתורה, "הלך וישב (משה) בסוף שמונה שורות [כידוע שסדר השורות הי' לפי ערך מעלת התלמידים...], ולא הי' יודע מה הם אומרים, תשש כחו, כיון שהגיע לדבר אחד, אמרו לו תלמידיו רבי מניין לך, אמר להן הלכה למשה מסיני, נתיישבה דעתו", הסיבה היחידה לכך שנתיישבה דעתו של משה רבינו היא - ששמע שזוהי "הלכה למשה מסיני".

ומזה מובן גם גודל מעלתם של תלמידי ר' עקיבא, ובפרט - תלמידיו המובחרים, שהרי לר' עקיבא היו הרבה תלמידים, ומכיון ש"כולהו אליבא דר"ע", נמצא, שכל הדור כולו היו תלמידיו של ר' עקיבא - מ"מ, ביניהם גופא היו תלמידים מובחרים, כפי שמצינו שהיו לו עשרים וארבעה אלף תלמידים - שהם היו המובחרים שבין כל שאר תלמידיו, כל הדור ההוא. ובפרט שכאשר ר' עקיבא דרש בבית-המדרש - לא יכלו להכנס כל התלמידים, שהרי ככל שיהי' בית-מדרש גדול, יש לו ד' כתלים ופתח, ביחד עם "שומר הפתח", כך שאין יכולים להכנס אלא מספר מצומצם של תלמידים בלבד, ובודאי נכנסו רק התלמידים המובחרים ביותר.

ואעפ"כ - "נתנמנמו התלמידים", ומפשטות הלשון, משמע, שכל התלמידים נתנמנמו! ועד כדי כך - שר' עקיבא לא הי' יכול לעורר אותם באופן אחר (ע"י טפיחה בגבם, וכיו"ב) כי אם ע"י אמירת דבר-תורה [אף שלכאורה הרי זה בדוגמת "קרדום לחתך בה" - מכיון שאין ברירה אחרת...], שיש בו משום חידוש מיוחד, כבענין האמור - דבר-תורה הקשור עם ימי הפורים.

עפ"ז - לכאורה, אין מקום לצער על כך שישנם כאלו שמתנמנמים, או שלא תופסים ענין שנאמר "לחידודי", מכיון שאצל ר' עקיבא הי' הדבר באופן מבהיל יותר.

אבל אעפ"כ, ישנו ענין של צער - על ההידור שבדבר! אמנם כבר הי' לעולמים מצב כזה, אבל אעפ"כ, מהו הצורך "להדר" בזה, עד ל"מהדרין מן המהדרין", להראות לכולם שהוא מסוגל לישון בפני כל עם ועדה!

וכאמור - כל זה הוא "מאמר המוסגר", והלואי שישאר "מוסגר" - שלא יצטרכו לחזור לענין זה פעם נוספת.

(התוועדות פורים תשד"מ, סעיף כ')

הרי זהו שבת שבו לכאורה לא היתה צריכה להתקיים התוועדות, כפי שאחרים חשבו או קיוו (איך שלא יהי' הלשון שצריך לומר על זה), שבשבת זו יהי' להם שבת

"חופשי", יוכלו לעשות מה שרוצים, לקיים תורה ומצוות או לעשות דברים אחרים, כי אין התוועדות ששם מתייגעים ומכריחים שצריך לשבת שם ואינם בעה"ב על עצמם וכו'.

[. .] ואז (אם לא היתה התוועדות) הי' כ"א יכול ללכת "איש תחת גפנו ותחת תאנתו" ולעשות את עניניו, בין אם זהו ענינים של לימוד תורה וקיום מצוותי' או ענינים אחרים,

ובפרט שזהו ביום השבת שאז צ"ל הענין דעונג ומנוחה, "וקראת לשבת עונג", שהעונג הכי גדול הוא, כאשר הוא עצמו בעה"ב לקבוע את הסדר של עצמו, אבל כאשר ישנה התוועדות זהו דבר שחוץ ממנו שמכריח אותו להתנהג כפי סדר ידוע, בין אם הוא שבע רצון מזה או לא,

וזה מבלבל את כל הסדרים ותוכניות שקבעו לפני שבת, ומנהיגים סדר חדש בעשיית התוועדות, שההתוועדות היא "למשא" עליו - שזהו הרי לשון עדין, אבל אין כאן מקומו להאריך בדברים אלו.

אעפ"כ - עשו התוועדות גם בשבת זו. הנה מה שלא תהי' הסיבה וטעם לזה - בין אם זהו רק "אמתלא" או סיבה אמיתית - תהי' הבחינה לזה האם זהו דבר טוב - שיראו שמזה ייצא מעשה טוב, ולא רק מעשה טוב לשון יחיד, אלא - מעשים טובים לשון רבים, ש"טוב" מראה על משהו הקשור עם צמיחה וגידול,

ז.א. כאשר יראו שמהתוועדות זו ייצאו תוצאות טובות, שמזה ייצא צמיחה וגידול דפירות ופירי פירות - זה יראה שההתוועדות היתה דבר טוב

(לך לך תשמ"ב - הנחת ועד הנחות התמימים, תרגום חפשי (בהתוועדויות השמיטו הרבה))

"יושבים בהתוועדויות שעות על גבי שעות, ומדברים ל .. "אודנין דלא שמעינ'!" וכתוצאה מעובדה זו מתעוררת השאלה - "אם כן למה זה אנכי": לשם מה צריך לבזבז שעות ארוכות עבור ההתוועדויות, כאשר חסרה השימת-לב המינימלית לכך?!"

וגם ההסברה ש"אם לא יועיל לא זיק" - אינה מספקת, שהרי לשם כך צריכים להטריח כו"כ עשירות מישראל לשבת בצפיפות שעות ע"ג שעות - כאשר הדברים אינם מעניינים אותם כלל, עד שאינם מוצאים לנכון להקשיב ולשמוע את הדברים! ובפרט - ביום השבת, יום מנוחה, שהיו יכולים לנצלו למנוחת ועונג שבת, ללימוד התורה מתוך מנוחה - לשבת ע"ג כורסה מרווחת ולפתוח ספר, ולשתות כוס תה, כוס קפה, או לאכול "קאָמפּאַט" ... ובמקום זה - מוכרח הוא לשבת בהתוועדות שעות ע"ג שעות"

(ש"פ מקץ תשד"מ - השמטה (לא מודפס בהתוועדויות))

ומכאן באים להמדובר כמ"פ אודות ענין ה"משפיעים", אשר לאחרי כל הדיבורים בענין זה - נשאר ה"משפיעים" בקרן זוית שלהם. והמושפעים - בקרן זוית שלהם!

עברו מספר שבועות מאז שדובר אודות ענין זה בפעם האחרונה, ומה נעשה מאז ועד היום - התקיימה אסיפה ועור אסיפה, ובאסיפות אלו נאמרו דברים מתוך התלהבות ורגש חסידותי, ולאחרי כל זה - לא אירע מאומה בנוגע לפועל!

אילו לא היתה אסיפה בקשר לענין זה - יכולים לומר שלא ידעו שצריכים לעסוק בזה. לא ידעו שישנם כאלו שזקוקים ל"משפיע", או שלא ידעו שעליהם הוטל התפקיד להיות "משפיעים". וכיו"ב; אבל לאחרי שהיתה אסיפה ועור אסיפה בענין זה. ונתקבלו החלטות וכו', וכל זה - במקום קדוש, ובמעמד עשרה מישראל, שאז "שכינתא שריא", כלומר, שהקב"ה בכבודו ובעצמו הי' נוכח באסיפה זו, ושמע את ההחלטות שנתקבלו באסיפה זו - הנה כאשר לאחרי כל זה לא עושים מאומה, הרי הדבר חמור שבעתיים!...

ובכלל - כאשר מעוררים שיש לעסוק בענין מסיים. נעשה סדר שלכל לראש צריכים לארגן אסיפה, ובאסיפה זו יחליטו שצריכים לארגן עוד אסיפה וכו'... - אין זמן לאסיפות, "משיח צדקנו שטייט הינטערן וואנט"..." "הנה זה עומד אחר כתלנו", ובמילא, צריכים להשלים את העבודה דהפצת המעיינות חוצה בפועל ממש, "כל יומא ויומא עביד עבדתי", ובמקום זה - עושים "אסיפות"...

ולא עוד אלא שלאחרי כל האסיפות. כותבים ומודיעים לי, שהחליטו שיש לשלוח מישהו לאסוף כסף, ושואלים אותי האם נכון הדבר!

מדברים אתו אודות הפצת המעיינות חוצה. והוא משיב אודות... כסף!... כל דבר מקשרים מיד עם "עגל הזהב האמריקאי" - כסף!...

כאשר הוא מזמין מישהו לאסיפה, הרי המכוון שלו הוא - שלמחר יוכל לבוא אליו ולבקש ממנו צ'יק!

להתרים יהודי לענין של צדקה - פעולה חשובה היא: אמנם, כאשר פלוני חושב שהזמינו אותו בקשר להוספת חיות בעניני חסידות, ומעריך את חשיבותה של הזמנה זו, ובסופו של דבר, מתברר לו שכל הכוונה בהזמנתו היתה רק כרי שאח"כ יוכלו לבקש ממנו הוספה של ח"י דולר - נקל לתאר איזה רגש יגרום לו דבר כזה! הכוונה אינה לעשותו "תורם", אלא לעשותו "חסיד"!

ששה ימים בשבוע הוא חושב על כסף, אבל ביום השבת - יודע כל יהודי שכסף הוא דבר מוקצה! לכל הפחות ביום השבת אל תחשוב על כסף, "ביום השביעי תשבות"! אלא מאי - הוא דואג מה יהי' באמצע השבוע, כאשר יצטרך להתרים

בעה"ב פלוני, ובכן, א' משום הא - אדרבה: כאשר אתה תעסוק בענינים שהוטל עליך - ידאג הקב"ה לענינים הכספיים באופן טוב יותר ממך..."

מהי הסיבה למצב זה אצל המושפעים? הרי הסיבה היא - מפני שהמשפיעים יושבים בד' אמות שלהם, ואינם עושים מאומה!

הם רק יצאו מכתלי ישיבת תומכי תמימים - וכבר שכחו את התפקיד שהוטל עליהם, והתיישבו "איש תחת גפנו ותחת תאנתו!" ואילו ה' מדובר אודות "גפן" ו"תאנה" דקדושה - ה' טוב!...

בהיותכם בכתלי ישיבת תומכי תמימים החדירו בכם שתפקידכם להיות "נרות להאיר", להאיר את ה"נר ה' נשמת אדם" שבכאו"א מישראל, כדברי הבעש"ט שכל יהודי הוא בבחינת "ארץ חפץ" שגנוזים בה אבנים טובות ומרגליות, אלא שיש להביא זאת מן ההעלם אל הגילוי:

וכמו כן הסבירו לכם שתפקידכם לצאת "למלחמת בית דוד" - וכפי שנתבאר בארוכה בהתוועדות שלפנ"ו שבימינו אלו שייך תפקיד זה לא רק לאותם עשרות ומאות שלמדו בתומכי תמימים בתקופה ההיא, או אלו שלומדים בתומכי תמימים כיום, אלא תוכן הדברים שייך לכאו"א מישראל:

יודעים אתם היטב עד כמה תובע נשיא דורנו שצריכים להשתדל בכל הפעולות בהפצת המעיינות חוצה, ולא רק שאמר זאת סתם ככה, באופן ד"מהיכי תיתי", אלא "ער האט זיך אויפגעגעסן די הארץ"... בתבעו אודות ההתעסקות בהפצת המעיינות חוצה.

ולאחרי כל זה - יושבים "איש תחת גפנו ותחת תאנתו", ועוסקים בכל הענינים דאכילה ושתי' וטיול כו', ורק לאחרי שסיים את כל העסקים שלו, ויכול להתהלך מתוך רגש של "שישו בני מעי"... אזי מגיע מצב ש"נמאס לו כבר מעצמו"... ואז נזכר סוכ"ס ש"אדם לעמל יולד", ובמילא, ממתין עד שיתנו לו את הכבוד המתאים, ויכריזו שהוא "המשפיע", בה"א הידיעה, ואז - יצא ויכריז: "עמדו הכן כולכם!" "עצט וועל איך אייך זאגן תורה!"...

כיצר יכולים לשבת בשלוה - כאשר יודעים שישנו פס"ד ברמב"ם שהעולם כולו שקול, וע"י "מצוה אחת, הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה"!!! כלומר, לא זו בלבד שביכלתו לפעול איזה תיקון בעולם, אלא ביכלתו לגרום "תשועה והצלה" לכל העולם! וכיצד יכולים "להתנפח" ולהמתין ל"כיבודים" - כאשר יודעים שמדובר אודות יהודי שנמצא במצב של פיקוח-נפש, שאז צריך אפילו "כהן-גדול" להפסיק באמצע עבודת יום הקדוש בקדש הקדשים, ולצאת לפנות גל של אבנים, אפילו על הספק וספק ספיקא - שמא יוכל להציל יהודי שנמצא שם!

יעשה כאו"א חשבון צדק בנפשו: כמה "נרות להאיר" הדלקת בערב שבת זה, וכמה "נרות להאיר" הדלקת ביום שלפנ"ז!?!...

הגיע הזמן להתעורר מהאדישות והתרדמה - כלשון הרמב"ם: "עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם", ולזרוק את עצמו ("אריינווארפן זיך") מתוך מסירה ונתינה בעבודה דהפצת המעיינות חוצה.

(התוועדות ש"פ תולדות תשמ"ה)

פרק ג' מכתבים בהם תובע הרבי מהחסידיים להתעורר ולקחת אחריות למילוי תפקידם כנדרש

עבודת חב"ד עומדת על פרשת דרכים...

"..ואלו המקושרים באמת לפעולות כ"ק מו"ח אדמו"ר, ובמילא רוצים בהתפתחותם ומוכנים להקדיש לזה חלק מסויים מכל השייך הן בממונם והן בגופם ואפי' בנשמתם, יודיעוני ג"כ. ואז אדע, אם יש ביכלתי לגשת לתכנית עבודה מורחבת באה"ק ת"ו, או שעדיין לא זכינו לזה" * מכתב מיוחד מהרבי לאגו"ח ותגובה ספונטאנית של חסיד אמיתי

ב"ה, יו"ד מנ"א ה'תשי"ב ברוקלין, נ.י.

הנהלת אגודת חסידי חב"ד באה"ק ת"ו ד' עליהם יחיו

שלום וברכה!

הנני מאשר קבלת מכתביהם מכ"ד סיון, ח' תמוז, שני מכתבים מט"ז תמוז ופרטי-כל מהאסיפות דיו"ד וי"ג תמוז. ולפלא שאין הפ"כלים מהאסיפות האחרות שלפי התכנית, הרי בכל שבוע צריכה להיות אסיפה, ואולי נפסק סדר זה מפני הקיץ...

בכלל עבודת חב"ד באה"ק ת"ו עומדת עתה על פרשת דרכים, היינו שיש הברירה אם שתתנהל מכאן ולהבא באופן שהתנהלה בשנים האחרונות, היינו מהיכי תיתי, וועט עס גיין איז גוט, וועט עס לוינען איז גוט, ובאם לאו - מאכט אויך ניט אויס, און אפשר - נאך בעסער,

או שיבססו העבודה על בסיס נכון, ובהתפתחות והתפשטות המתאימה, הן כלפי פנים והן כלפי חוץ.

מובן מעצמו, שכשאוחזים באופן הא' אין זה שולל את האפשריות אשר לאחר זמן ינקטו באופן הב'. ועוד זאת, אשר אז אין לוקחים על עצמם כל האחריות: ער האט גאר ניט צוגעזאגט, גארניט גענומען אויף זיך, און פארקערט, פאר יעדער פעולה, גם הקטנה שבקטנות, קומט עם א דאנק הן בעולם הזה והן בעולם הבא.

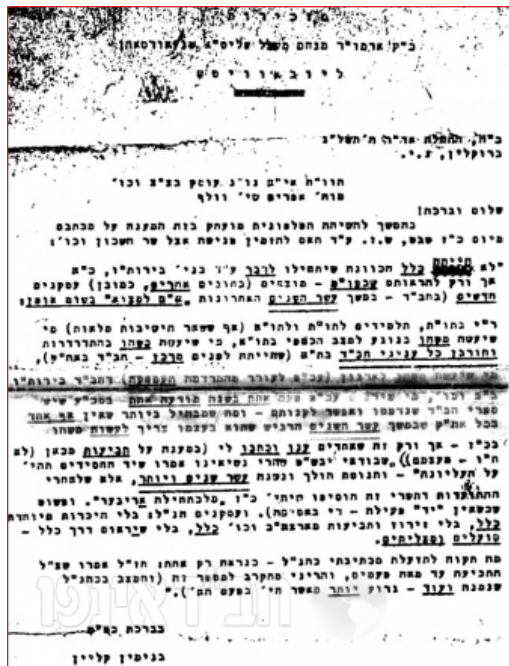
משא"כ כשינקטו בדרך הב' לוקחים על עצמם אחריות גדולה ביותר, הן כלפי פנים והן כלפי חוץ. ואז גם שוללים האפשריות לאחוז אח"כ באופן הא'. אבל מובן ג"כ, שאי אפשר לדעת מראש, אם לאחר זמן יהיו אותן היכולת והאפשרות לפתח עבודת חב"ד באה"ק ת"ו כמו שישנם עתה, ואשר גם עתה פחותים הם יותר ממה שהיו אשתקד.

ולכן בקשתי את ה"ר משה גורארי' שי' שיעשו אסיפה, ולא ינהלו תעמולה, כי אם ימסור את השקפתי הנ"ל על אופן עבודת חב"ד באה"ק ת"ו. ויציע לכל אחד ואחד שיודיעני את דעתו, היינו אם הוא אוחז באופן הא' (אז, מובן מעצמו, שאו שיודיעני עד"ז, וגם אלו שלא יודיעוני ולא יענו כלל, הרי מוכרח אני לחשבם

ולצרפם להמחנה והאוחזים באופן הא', או דאלו שאינם רוצים להשתתף בכלל בעבודת חב"ד באה"ק ת"ו),

ואלו המקושרים באמת לפעולות כ"ק מו"ח אדמו"ר, ובמילא רוצים בהתפתחותם ומוכנים להקדיש לזה חלק מסויים מכל השייך הן בממונם והן בגופם ואפי' בנשמתם, יודיעוני ג"כ. ואז אדע, אם יש ביכלתי לגשת לתכנית עבודה מורחבת באה"ק ת"ו, או שעדיין לא זכינו לזה.

ועוד הפעם הנני להדגיש, אשר כאו"א יענה ביחוד בשביל עצמו ובמעטפה מיוחדת כדי שלא יהי' בזה

כל ענין של כפי', הלבנת פנים ובושת וכו', כיון שזה הענין רציני ביותר, וכנ"ל שצריכים להשקיע בזה (איינשטעלן) לא רק ממון וגוף אלא גם נשמה. ועל ידי אופן כתיבה כנ"ל, הנה לא יהי' מקום אח"כ להצטדקות (אפי' בפני עצמו) כמו שהי' בהענינים האחרים שחתמו עליהם ברבים ובמילא הצטדקו אח"כ (אם בינם לבין עצמם, או בינם לבין קונם או בינם לבין חברים), אז וואס האט ער געקענט טאן, עס האט ניט געפאסט ניט חתמ'ענען, אבער האלטן האלט ער ניט דערביי...

ויהי רצון אשר כל או"א מאתנו יזכה למלא את שליחותו מתוך שמחה ובהרחבה ומנוחת הנפש והגוף.

בברכה, מ. שניאורסאהן

...

וכך כתב אל הרבי, החסיד ר' זושא הפרטיזן (וילימובסקי) לאחר כמה ימים:

"הנני מוכן למסור את עצמי בממוני בגופי ובנשמתי לפעולות כ"ק אדמו"ר שליט"א. ויהי רצון שיאיר השם יתברך את עיני השכל, ויתן כוח עוז וגבורה שאוכל להוציא מכוח אל הפועל כוונת כ"ק אדמו"ר בדיוק".

"ואבקש ברכה מכ"ק אדמו"ר שליט"א שאזכה למלאות שליחותי מתוך שמחה ובהרחבה ומנוחת הנפש והגוף. ונזכה כולנו ביחד לראות בהתפתחות ובהצלחת פעולות כ"ק שליט"א בארץ הקודש ת"ו, בתוכנית עבודה מורחבת ובהתרוממות קרן ליובאוויטש".

בפ"נ (פדיון נפש) שכתב לרבי שבועיים לאחר מכן הוא ביקש: "והשם יתברך ירחם עלי ויעזור

לי שאוכל למלא את השליחות שלי עם מסירות נפש הן עניינים הפרטיים, והן העניינים בעבודתי הציבורית בכדי למלא את הכוונה של כ"ק אדמו"ר שליט"א בדיוק".

"אין מי שיעשה משהו בכל עיני חב"ד!"

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

גורם מעולה שניאורטאן
ליובאוויטש

טוד איסטערן פארקווי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, ה' אלול ה'ש"כ
ברוקלין

הרה"ח אי"א נ"נ נ"נ וכו'
מה' אלי' הי"ט ש"י

שלום וברכה!

במענה על הדעתו מהכנסת לירידה

הרעה,

הנה ית"ר שהט"ח שיהי' מסנה
סקום מסנה מזל לטובה ולברכה בגשמי'ה וברוחני'ה.

ברכה (אמ"א) וכו' *[Handwritten signature]*

י"ד ע פהגט רבוהי'נו נשיאי'נו ע"י "בעה" *[Handwritten]*
הנחה" אין שזהו רבר המאוס (שמחאר זה ג...)
סוכה, שאין המדובר לשלול יבר שגאר במפורי).
והרי זהו ה"ג עמיטליכקייט" הידועה, שבעה כטיט
ויון מצולה, שנשקעים ר"ל מטה מטה ["ברשה"
התורה" ואמילא על מה יתהרט ויעשה השוהתן].
וע"ה השמועה הכי מאערה, כנראה שהוא גייסו סי.
ועוד - הגיעו ל"הכליה" זו: שמהי"ט ב"ה בהלקס
ברוחני'ה (בנגולה, בהסידות, בעבודה החפלה וכו').
למפעולותיהם הכי נמרצות בהפעלת המעי נוח בהנוגע
לעצמם, לזולתם ולכל הטביה *[Handwritten]* כיון שעל האדם
להיות מהלך, משתדליט להוסיף בכל הנוהיה דהומר
הגוף ועניניו - מתוך שינה הצהרים, ושנים ערבה
להם.
האומנם הירידה מאיגרא רמה לבירא עמיקאא
- היא בטביל "עלי" זו

מכתב חריף ממזכירות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א להרה"ח ר' אפרים וולף ע"ה ובו מענה עם התבטאויות חריפות מאוד בקשר עם העדר הפעולה בכל ענייני ליובאוויטש בארה"ק.

מזכירות
כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאה
ליובאוויטש

ב"ה, התחלת אד"ר ה'תשל"ג

ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'

מוה' אפרים שי' וולף

שלום וברכה!

בהמשך להשיחה הטלפונית מועתק בזה המענה על מכתבם מיום כ"ז שבט, ש.ז.ע "ד האם להזמין פגישה אצל שר השיכון וכו':

"לא היתה כלל הכוונה שיתחילו לדבר ע"ד בני' בירות"ו, כ"א אך ורק להראותם שבפ"מ _ מוצאים (בחוגים אחרים, כמובן) עסקנים חדשים (בחב"ד - במשך עשר השנים האחרונות "א"א למצוא" בשום אופן:

ר"י בתו"ת, תלמידים לתו"ת ולתו"א (אף ששאר הישיבות מלאות) מי שיעשה משהו בנוגע למצב הכספי בתו"א, מי שיעשה משהו בהתדרדרות וחורבן כל ענייני חב"ד בת"א (שהייתה לפני מרכז - חב"ד באה"ק), מי שיעשה משהו לארגון (עכ"פ לעורר מהתרדמה העמוקה) דחב"ד בירות"ו ב"ב וכו', מי שידפיס עכ"פ פעם אחת בשנה מודעה אחת במכ"ע שיש ספרי חב"ד שנדפסו ואפשר לקנותם - ומה שמבהיל ביותר שאין אף אחד בכל אה"ק שבמשך עשר השנים הרגיש שהוא בעצמו צריך לעשות משהו בכ"ז - אך ורק זה שאחדים ענו וכתבו לי (במענה על תביעות מכאן (לא ח"ו-מעצמם)) "שבודאי יבש"ט שהרי נשיאינו אמרו שיד החסידים תהי' על העליונה" - והנוסח הולך ונשנה עשר שנים ויותר אלא שלאחרי ההתועדות דתשרי זה הוסיפו שיהי' כ"ז "מלכתחילה אריבער". ופשוט שכשאינן "יד" פעילה - די באסיפה). ועסקנים הנ"ל: בלי היכרות מיוחדת כלל, בלי זירוז ותביעות מארצה"ב וכו' כלל, בלי שיראום דרך כלל - פועלים ומצליחים.

מה תקוה לתועלת מכתבתי כהנ"ל - כנראה רק אחת: חז"ל אמרו שצ"ל התביעה עד מאה פעמים, והריני מתקרב למספר זה (והמצב ככהנ"ל שנמנע ועוד - גרוע יותר מאשר היה בפעם הא').

בברכת כט"ס

בנימין קליין

ושנתם ערבה להם...

הוספת הרבי בשולי
מכתבו לא' החסידים - ה'
שבט תש"כ

ידוע פתגם רבותינו
נשיאינו ע"ד "בעה"ב
הנחות" איך שזהו
דבר המאוס (שמתואר
זה ג"כ מוכח, שאין
המדובר לשלול דבר
שנאסר במפורש), והרי
זהו ה"געמיטליכקייט"
הידועה, שטבעה כטיט

ויון מצולה, שנשקעים ר"ל מטה מטה ["ברשות" התורה - ובמילא על מה יתחרט
ויעשה תשובה]. וע"פ השמועה הכי מצערת, כנראה שהוא ו... שי' ועוד - הגיעו
"לתכלית" [...] שמחים ב"ה בחלקם ברוחניות (בנגלה, בחסידות בעבודת התפלה
וכו'), ומפעולותיהם הכי נמרצות בהפצת המעינות בהנוגע לעצמם, לזולתם ולכל
הסביבה. אלא שכיון שעל האדם להיות מהלך משתדלים להוסיף בכל הנוחיות
דחומר הגוף ועניניו - מתוך שינת הצהרים ושנתם ערבה להם.

האומנם הירידה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא - היא בשביל "עלי" זו?

אגרת קודש, (מתוך תשורה גולדברג - פרקש, תש"ס)

ח' אייר, תשי"ח

...והנה פשוט שאין כוונתי לצעוק על העבר, והלואי שיועילו דברי עכ"פ בהנוגע להבא, כי לצערי הכי גדול, גם בזה איני רואה הזזה ממשית. והנני מפרש דברי בכדי שלא יהי כל מקום לפירושים שאינם מכוונים, והוא:

זה מכמה זמן שהנני דורש אף כי בביטויים שונים, ביסוס והרחבת ישיבת תו"ת ד... וגם הדגשתי שביכולתה לכבוש את הנוער ד... וגם הנוער ד... אף שמחדש לחדש נעשה כיבוש זה קשה ביותר. וכנראה שבשנים אחרונות נתיסדו ב... כמה ישיבות ובתי ספר ונמצאים בהם תלמידים, ז.א. שעד עתה חכו נשמות אלו שיוקלטו לאהלה של תורה. ובאסיפת הנהלת ישיבת תו"ת ד... הבאה כשירשמו שחור ע"ג לבן, מספר התלמידים שנמצאים בתו"ת וינכו מהם אלו הת' ששלחו להם מ... וכיו"ב, ז.א. שלא היתה כלל איזה עבודה ותעמולה מצד ההנהלה להשיגם לתו"ת, מסופקני אם יהי מספר שאר התלמידים עכ"פ מנין. וזהו במשך כו"כ שנים, לא רק שלש שנים שזהו סימן לברכה וגם יותר מחמש שנים. - זוכר הנני כל התירוצים והאמתלאות שכתבו לי ע"ד סיבת העדר הוספה בתלמידים, אבל מכל תירוצים אלו, וועט ניט אויפוואקסען אפילו חסיד אחד, אפילו באיזה דרגא שיהי. והאומנם זהו תפקידם בדור זה דהפצת המעינות חוצה לאמר, שישו בני מעי, כי יש לי תירוץ חזק על העדר ההתעסקות לרכוש נשמות ישראל לעשותם חסידים!

איני יודע אם יש תועלת בכתיבה עוד הפעם ועוה"פ באותו הענין. וכמבואר בדא"ח ע"פ מש"כ הבחיי, כי התינוק מתחיל להתייבש מיום שנולד, וזהו מורה על סופו. שמזה מובן ג"כ בצד הטוב, שבאם היתה נראית הזזה לפועל ע"י מכתבי הראשון בזה, הרי אז יש לקוות שכל מכתב יוסיף מה, אבל לאחרי מצב הקפאון בקושי פועלים שבימי החופש

" - וואַקאַנס - יקבלו תלמידים לשבועות אלה ולפעמים - לזה נשאר תלמיד אחד או שנים. וכנראה שמחים בחלקם, וכנ"ל.

בכל זה, כיון שזה עתה באנו מזמן חירותנו ומתקרבים לזמן קבלת התורה ומתן תורה, הרי כותב הנני עוד הפעם ע"ד האמור. והנקודה בזה, שכל אחד ואחד ממש מחברי ההנהלה ידע אשר יש לו עסק לא עמדי, כי אם ורק עם כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) ובנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהם יסדו ישיבת תו"ת והם הם המנהלים אותה גם עתה, ודורשים שיתנהל מוסד מתאים לרצונם, ולכל לראש שימצאו בהם תלמידים. ובאם אפשר שיהי' תלמיד אחד יותר ואין עושים בזה להביא תלמיד זה, הרי זה הענין - כדבעי למיעבד לא עביד בכל תוקפו. ובפרט - בשימת לב להודעת רז"ל, שבאם היו ששים רבוא מישראל חסר אחת, הרי אפילו משה רבינו לא הי' יכול לקבל את התורה. (והרי בששים רבוא אלו הי' גם זה שהעביר פסל מיכה בים), הרי אימה ופחד יפול על כאו"א המתבונן בזה אליבא דנפשי. ורק שהובטחנו שאין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, וצדיקים דומים לבוראם, הם כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) ובנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, שבודאי אין באים בטרוניא, כי אם מראש נותנים הכחות והאפשריות למלאות דרישתם במילואה, אבל הרי על כל אחד להשתמש בכחות ואפשריות אלו וככל האפשרי. וכלשון רז"ל, כדבעי למיעבד.

המורס מהאמור, דבר ברור ופשוט, שכמה נערים נמצאים ב... שבאם היו משתדלים אליבא דנפשי, היו לומדים מכבר בכותלי תו"ת ד..., ועכ"פ אם ישתדלו עתה, כמה מהם יצילו עכ"פ עתה לעשותם תלמידי תו"ת. והאחריות על כל חברי הנהלת תו"ת, ודלא כאלו שכותבים לי, שתפקידו הוא ממלא. ותפקידו - בירר הוא לפי דעתו, מה שנראה בעיניו, וכמוכן אינו מהמתמירים ביותר בזה, והתוצאות מזה הוא - מצב הישיבה כאמור, שבהשתדלות כל ההנהלה יחד - הלואי יש למצוא עשרה מישראל שבאו לתו"ת בהשתדלותם הם. היאומן כי יסופר!

אמת, שע"פ דברי דוד מלך ישראל, כן בקודש חזיתך, הלואי בקודש חזיתך כמו שהי' במדבר יהודא, ולכן למרות ההנהגה שבמדינתנו לפנינו, שהיו העניינים קשורים בסכנת נפשות ממש ר"ל, הנה "מובן" שבמקום שאין סכנה זו, יש חלישות בעבודה, אבל: א) גם חלישות זו צ"ל באיזה ערך והגבלה, ולא העדר הגמור בקליטת תלמידים. ב) והוא העיקר, מה שתורת החסידות מבארת ענין האמור, הוא לא רק בתור לימוד זכות על אלו שאין מתנהגים כמו שהיו במדבר יהודא, אלא בשביל להקדים פני הרעה, וק"ל.

ועוד הפעם הנני מדגיש - שהאמור בזה הוא על כל אחד ואחד איש ואיש מחברי הנהלת תו"ת ועל כולם יחד. ומוכרחני להדגיש פעם אחר פעם, כי רבו המכתבים שהכל מוטל על ה... שיי כי הלא תפקידו מוגדר, ותפקיד של פלוני ג"כ מוגדר, וממלא תפקידו "בתכלית" וכל שאר העניינים אינם שייכים לו, - והנה אינני ממעט האחריות על ה... שיי, אבל מובן שלא פחותה היא גם האחריות של הר"י והמשגיחים בהשתדלות האמורה, כי כולם זכו לשמוע לקח מרבותינו נשיאינו ועי"ז זכו לחלק היפה להיות חברי הנהלת תו"ת ד.... ונתנית כחות אלו מחייבות ומזכה אותם לעבודה אליבא דנפשי ברכישת תלמידים לתו"ת, וכן בשאר עניני הישיבה. וכנ"ל שאין עסקם עמי - אלא עם רבותינו נשיאינו כ"ק מו"ח אדמו"ר וכ"ק אביו אדמו"ר (מוהרש"ב).

..... קרוב לודאי שכמה, ואולי כולם, יחליטו, ואפשר גם בצדק, שבהאמור לעיל השתמשתי בביטויים חריפים, אבל כשיעשו חשבון צדק, תקוטי שגם הם יחליטו, שכל זה אינו בערך חריפות המצב, אשר רק בדרך נס ובכחם של רבותינו נשיאינו, איננו גרוע ר"ל מאשר הוא עתה, בהביא בחשבון העדר הפעולות (מלבד אלו הפעולות שהם מדודות אויף א זייגער, וק"ל).

..... ויהי רצון שאזכה ג"כ להתבשר בבשורה טובה אשר ישיבת תומכי תמימים ד... האט אנגעהויבן וואַקסען און פירט אויס די כוונה פון די רביים הם כ"ק אדמו"ר וכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל.

פרק ד' הרבי נוזף בזקני החסידים ובדרכם

נוגעת ומתבקשת לענייננו, אך קובעת ברכה לעצמה - (לכן הבאנו כאן רק כמה פנינים קטנים, כטיפה מן הים, ועוד חזון למועד להאריך בזה) פרשיית יחסו של הרבי אל אותם 'זקני החסידים', אלו מביניהם שחיו עדיין באוטמוספירת 'הדור השישי' ומטה, ומיאנו להשתדרג לאווירת הפעילות ודרישותיו הנוכחיות של הרבי ב'דור השביעי' -

כשאלו רק העזו להרעים בקולם הקריר והנוקשה - על חייליו של הרבי שפעלו במרץ בשליחותו ובמבצעיו הקדושים, כשאך ניסו לצנן מעט את ההתלהבות או לרטון ולהביע אי-נוחות ושאט-נפש על שלהבת האש שאחזה באנשי החיל הצעירים - הדרוכים להוראות הרבי וקיומם...

או אז, הם 'זכו' ללימוד לקח הגון וקיבלו מנה אחת אפיים, במכתבים מבהילים בחריפותם - בהם נוזף בהם הרבי ומדבר עימם קשות על תבוסתנותם המבישה, לנוכח העובדה כי לא רק שאינם חוברים לחזית העשייה החיובית ומתאפיינים באפס-מעש מוחלט בשטח הפעילות, אלא גם מנסים להצר את צעדיהם של מפיצי האור ומצילי הדור.

הזקנים דוגלים בשיטת שב ואל תעשה עדיף...

מספר החסיד ר' איצק'ה גנזבורג בספרו 'חייל בשירות הרבי' בפרק 'בית הספר בחולון':

בתקופה בה התחייבתי לאסוף כסף עבור בית הספר בחולון, היה מצבי הכלכלי ככי רע, כמה חודשים לא היה בקופת ה'רשת' כסף עבורי... חג הפסח התקרב, ורק בקושי רב הצלחתי לרכוש את מצרכי החג, המצב היה קשה מאד.

מה שאולי היה "הקש ששבר את גב הגמל", היה אותו עסקן מזקני החסידים שהחליט להטיף לי מוסר, והחל לצעוק עליי שכל מעשיי אינם נעשים ברוח ליובאוויטש, וכי מעולם לא היה אברך ליובאוויטשער שביזבז את זמנו כדי שעוד ילד יראה איך אופים מצות...

- "במקום לשבת וללמוד לקוטי תורה, ולהתמסר לחינוך הילדים ברוח ליובאוויטש - אתה מתרוצץ כל הזמן מ'מבע' אחד ל'מבצע' אחר", זה היה תוכן דבריו של אותו עסקן חסידי.

הייתי שבור לחלוטין, ובהזדמנות הראשונה שכתבתי לרבי מכתב, העלתי את כל טענותיי על הנייר, ושלחתי את הכל לרבי.

תשובתו של הרבי הייתה במכתב ארוך בן שלושה עמודים, מתאריך כ"ג ניסן תשכ"א בה התייחס הרבי בפירוט לכל טענותי, מצבו ועבודתו. בסיום המכתב התייחס הרבי בחריפות לדבריו של אותו עסקן מזקני החסידים (המכתב נדפס, בהשמטות קלות, גם באג"ק כרך כ' עמ' ריד ואילך, ומובא כאן כפי שמופיע בספר הנ"ל):

"...עוד נקודה - לסיום מכתבו שדבר עם... מזקני החסידים וצעק עליו וכו' - הנה לאחר בקשת שליחתו של זקן החסידים הנ"ל, בתוך שאר זקני החסידים, אני אין לי אלא מה ששמעתי מכ"ק מו"ח אדמו"ר, שהמעשה הוא העיקר (ואת"ל - הרי זה גם משנה מפורשת). וכשנעשה שה"כ מפעולות זקני החסידים בתל-אביב (ובארץ הקודש ת"ו בכלל) בהנוגע לעשי' בפועל, הרי נראה בפועל: שהשיבה שיסדו הינה פוחתת והולכת עד שבטלה לגמרי [אלא שנתארך הזמן כי בינתיים באו אנ"ש מרוסיא ועשו על דעת עצמם וללא רצון זקני החסידים דת"א וכו' ועכ"פ נתייסדה ישיבת לוד], והמצב דהחדר שעל יד ישיבת ת"א - בוודאי ידוע. כן מצב הבתי כנסיות החסידותים בת"א וכו'. ופעולותיהם בהפצת המעינות וכו' וכו'.

ובמילא אין פלא שגם לאחרים מייעצים להתנהג באופן האמור, אלא שאלו השומעים עצתם - יכולים להסתכל בתוצאות שיטה זו דזקני החסידים בהנוגע לפועל, ולשער בודאות איך תהינה התוצאות בהווה בכל עניני חב"ד באם הי' ח"ו שומעים להוראתם האמורה, ונפלא הדבר - שאף שבכלל קשה להנ"ל להתדבר ביניהם באיזו נקודה שתהי', הרי כשבא להשיטה דשב ואל תעשה עדיף, כולם פה אחד ובלב אחד ונעשים לאגודה אחת. וד"ל בענין המצער ומבהיל. ואת"ל מיותרת כל האריכות המבוארת למעלה, כי כל זה נכלל בשלש התיבות: אגודת חסידי חב"ד, ששם צריכים להיות מרכזים כל זקני חב"ד, ויעיינו בהסך הכל "דפעולות" אגודת חסידי חב"ד, במשך עשרים שנה האחרונות.

מובן וגם פשוט שבידו וברשותו להראות שורות אלו לאלו שמייעצים לו ולדכותי' לאחוז בהשיטה דשב ואל תעשה וכו'."

ושכבת וערבה שנתך...

עוד בעניין זה סיפר ר' איצ'קה גנזבורג (סיפורים אלו הובאו כאן מפי הרה"ח שימי גולדשטיין משלוחי הרבי להודו - ששמע אותם ממנו בעצמו):

בראשית שנות נשיאותו של הרבי, באחת משנות היודי"ם, כתבו לרבי כמה חסידים מכתב בן שבעה עמודים על כך שהפעילות של הפצת המעיינות בארץ לא רצויה, ר"ל. הרבי ענה להם שלוש מילים בלבד: "ושכבת וערבה שנתך"...

כמה שנים לאחר מכן, הביא ר' איצ'קה קבוצת של ילדים למבצע מצה בכפר חב"ד, והראה להם שקופיות בבית כנסת המרכזי בכפר. דבר זה עורר את זעמם של כמה חסידים שדאגו לכבוד ליובאוויטש. הם כתבו על כך לרבי, והרבי השיב להם שיראו לו איפה כתוב בשולחן ערוך שאסור להכניס שקופיות לבית הכנסת...

כל הממוצעים - אינם נחשבים מאומה!

באחד ממכתביו, סיפר החסיד ר' אברהם פאריז כי במכתבו של הרבי אליו, התבטא הרבי על עצמו באופן ייחודי, ובמילים מופלאות ונדירות "במכתבו הקדוש של הרבי אליי, כותב הוא: שתדעו שהאחראי לכל ענייני חב"ד הרי זה הוא שליט"א. וכל הממוצעים, בין זקני החסידים, בין צעירי החסידים ובין הלמדנים - כולם אינם נחשבים מאומה. האחריות מוטלת רק עליו שליט"א בעצמו".

פרק ה'

מכתבי חסידים מיוחדים - המעוררים

לפעילות ועשיה בשליחות הרבי

עלים בודדים מיבול מכתביו המאלפים של מופת
ההתקשרות לרבי, החסיד ר' אברהם פאריז

"...כותב הוא במכתב ק', שהיו דורות של תנאים ואמוראים, צדיקים, שרצו בהתגלות אוא"ס ב"ה, אולם הקב"ה היה 'יושב בסתר עליון', וכעת הגיע הזמן שעצמות א"ס ב"ה חפץ להתגלות, וע"י מי: על ידיכם.

אתם הרי יודעים מי ומה אתם,
והרביים יודעים עוד יותר מי ומה
אתם. מה אתם ישינים!?

זאת אומרת: הגיע הזמן של
התגלות מלך המשיח. מה זה משיח
- הרי כפי שהרבי שליט"א אמר,
שמשיח הינו נשמה בגוף, גוף שניתן
למשש אותו עם ידים גשמיות, ניתן
לראות אותו וניתן לשמוע את מה
שהוא אומר ומדבר - שכבר הגיע
הזמן שצריך להיות צדק ויושר,
הגיע העת של 'לתקן עולם במלכות
ש-די' - והוא יבצע זאת בפועל, כל
העולם יכיר בו ויקבלו את דבריו.

חסיד הוא זה, שמוטל עליו לגלות
שישנו רבי בעולם, ולגלות מהו
הרבי.

החסיד ר' שמואל מונקעס תלה את עצמו על שער חצירו של הרבי, וכששאלו אותו 'מה זאת?' הוא השיב, שעל דלתו של החייט תולה שלט האומר שכאן גר חייט, על דלתו של הסנדלר תולה שלט האומר שכאן גר סנדלר, ועל דלתו של הרבי צריך לתלות חסיד, כדי שיידעו שכאן מתגורר רבי.

מי היה ר' שמואל מונקעס - עם כניסתו ליחידות בפעם הראשונה הוא פעל על עצמו שכל דבר שהוא משתוקק לו, הוא לא יעשה זאת - וכאשר הוא תולה את עצמו על שער חצרו של הרבי הרי לא היה זה 'סתם-כך', זו היתה הדרכה!

תפקידו של החסיד הוא, לגלות שישנו רבי! כשם שישנה מצוה לגלות שיש בורא לעולם, כך ישנה גם מצוה לגלות שישנו רבי, כשם שאברהם אבינו גילה והסביר לכל הערביים שישנו בורא-עולם, כך על החסיד לגלות ולהסביר שהיה משה רבינו, ה'אנכי עומד ביניכם לבין אלקים', וכך גם ישנו אתפשטותא ... (חסר ההמשך)

...

במכתב מיוחד לידידו החסיד ר' מנחם מענדל פלדמן מחודש שבט תשכ"ז, הוא מספר לו: "נפגשתי במקווה עם תייר מברוקלין. שאלתי אותו: "האם אתה יודע על הליובאוויטשער רבי?", הוא ענה: "כן!" שאלתי אותו: "האם ראית אותו?", והוא השיב: "כן, רבי יפה!"...

אמרתי לו: "הוא לא רק רבי יפה. אלא הוא הרבי של כל העולם", אומר לי אותו תייר: "יהודי, אפילו חצי עולם גם מספיק...", אמרתי לו: "לא! הוא באמת ה'משה רבינו' של הדור", ואז הוא עונה לי: "אל תדבר שטויות... הוא אוכל והוא שותה. הוא יהודי טוב". את סיפורו מסיים ר' אברהם באנחת כאב "מאוד העיק לי שאף אחד עוד לא יודע מיהו הרבי שליט"א..."

אצלי ברור, שהתגלותו תהיה דווקא על ידי עבודתנו: שנפעל שכולם יכירו שהוא הבן-אדם הכי גדול; וכאשר יכירו שהוא הבן-אדם הכי גדול - בדרך ממילא יהיה 'יידישקייט', ורוח הטומאה תסתלק...

וכשאני רואה, שעדיין לא יודעים מיהו הרבי שליט"א, זאת אומרת שח"ו זה יכול עוד להימשך משך זמן רב... אתה בטח מבין עד כמה מצער אותי מה שיקרה מזה. ואתה יודע, מענדל, מי אשם בזה? האברכים שלנו! קומץ המקושרים... ואני ואתה בכללם... בזה שאנו מסתירים את הרבי לעצמנו. מפחדים לדבר עליו, עד כדי-כך, שאנחנו מסתירים אותו אפילו מעצמנו! בזה שאנחנו לא חושבים עליו..."

עלינו לדעת ולחשוב כל הזמן על זה שהרבי הוא הנשיא והראש - ממש כמו שהראש נותן את החיות של כל אברי הגוף, וממנו הולך החיות בכל האברים. חייבים להתבונן בזה עד שיוחדר אצלנו, שהבריות והפרנסה, והבריות של בני

הבית שיחיו, וגם ברוחניות - שמה שאני לומד ואלמד, ואתפלל, והרצון לעשות מצווה, ועשיית המצווה. הנה הכל אינו שלי, אלא של הרבי שליט"א!

"געוואלד קינדער!" תתמסרו לזה בשימת לב, וכל אחד יחפש עצות, כל אחד ואחד לפי מה שמשער בלבו, התבוננות כזו או התבוננות כזו, רק כדי למצוא את הדרך איך שכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א "יתיישב" אצלנו בלב, עד כדי-כך שזה יהיה בדרך ממילא נאהב גם את הזולת.

צריכים לדעת שזה נוגע בחיי נפשנו ממש. רק בשביל זה ירדה נשמתנו לעולם הזה, ומי שאינו יודע את הדרך איך לגשת לזה - מוכרח הוא ללכת ליחידות ולשאול עצה לזה. ולך, מענדל יקירי, אומר אני: כל הדיבורים שלך, כל מה שאתה מדבר אל מושפעיך ולכל סביבתך, צריך שיהיה בו תוכן רק על הרבי שליט"א; ואזי, בעוד זמן קצר, אתה לא מכיר את עצמך ולא את סביבתך..."

...

"...הקשב ישראל'יק. הרבי שליט"א מוכרח להתפרסם מסוף העולם עד סופו, היכולת לכך מצויה, וההתחייבות על כך מוטלת רק עלינו. יש לנו את הכוחות לכך חובה עלינו להיות מונחים בכך עם כל מיני התחכמויות. אף אחד שלא יאמר, מה ביכולתי לעשות, ואף אחד שלא יאמר: אמתין עד שהרבי שליט"א יצווה עלי.

שני ילדים, שמעון ולוי - הרגו עיר שלימה, שכם, וכל זאת מכח האמונה והביטחון על יעקב אביהם ששום רע לא יאונה להם ממעשה זה, משום שהוא יגן עליהם. כך צריך להיות גם אצלנו: ביטחון ואמונה טהורה ברבי שליט"א שהוא יסוכך ויגן עלינו, הן למעלה והן למטה, מכל מיני רע.

עלינו לפעול ולפעול, אבל ללא פניות אישיות, כגון שהרבי שליט"א ילטף אותנו על הלחי על-כך, או שמישהו אחר יאמר לי שאני עושה מעשה טוב. או שבכלל ילעגו לנו או שיהיו לנו בזיונות דומים על כך, ועוד ועוד. שני הקווים הללו צריכים להיות אצלנו במידה שווה.

העיקר היא העשייה, ואם אחר-כך יאמרו לנו להפסיק, יש לציית לכך מיד. צריך לבצע את אי-העשייה באתו העונג כמו העשייה עצמה. הקשב נא ישראל'ליק, אם תאמר כי זו מדרגה נעלית מדי עבורך, דע לך כי: לא ולא, מחשבה זו היא רק מתחבולות היצר! רק לא לישון, ולפעול ברצינות".

לנצל את הכוחות והאוצרות שקיבלנו לפעילות

הזמנת חירום שנשלחה מטעם צאגו"ח העולמית לחבריה, לאסיפה מיוחדת על מנת לטכס עצה להגברת הפעילות בהפצת המעיינות חוצה - בעקבות דברי הרבי בשיחת ט"ו שבט תש"כ:

ב"ה. ח"י שבט תש"כ.

כבוד חברנו הנכבד

בקשר לשיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א מש"ק פ' בשלח, ט"ו שבט, (ההתועדות הי' המשך להתועדות דיו"ד שבט), התקיים אסיפה מחברי צאגו"ח לטכס עצה במה ואיך לטכס את אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א דורש מאתנו.

והננו בזה לצטט קטע משיחות ק' אלו.

"... בסעי' יו"ד (במאמר ד"ה באחי לגני, קונט' עד) מבאר מו"ח כ"ק אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע ע"ד שבני ישראל נקראין בשם צבאות, ומביא שג' פירושים בצבא, א) ל' חיל, ב) זמן מוגבל וכמ"ש והלא צבא לאנוש עלי ארץ, ג) ל' צביון, וכדו"ל (ו"ה יא, א) ע"פ ויכולו השמים גו' צבאם, לצביונם נבראו. עיי"ש סעי' יו"ד באריכות.

הנה פי' ב' וג' מבאר בארוכה באות יו"ד, אמנם הביאור לפי הא' דצבא מל' חיל מתחיל בסעי' י"א, ומבאר שם, דכללות ענין המלחמה הוא להוציא הנצחון, ולהיות שמדת הנצחון הוא למעלה מכל כחות הגלויים ונטוע ומושרש בעצם, לזאת מבזבז המלך בשביל זה כל סגולות האוצרות, ואף שהנצחון מתייחס לשרי הפקידים שהם פקידי החיל, מ"מ הרי הכוונה בזה הם אנשי חיל שהם דוקא העושים בפועל הנצחון, והנה מזה שבסעי' יו"ד רק מזכיר את פי' הא' והביאור בזה מתחיל בסעי' י"א, הרי בזה הוראה:

נתבאר כבר (בהתועדות דיו"ד שבט ש.ז.) שעם תום שנה העשירית – העשירי יהי' קודש – מעת הסתלקות מו"ח כ"ק אדמו"ר, ובהכנסנו לשנה הי"א מתחלת העבודה דסעי' י"א, וכמבואר שם שצ"ל העבודה דצבא מל' חיל, בשביל הנצחון – שזוהו הכוונה בכללות המלחמה – הרי מבזבז סגולות אוצרותיו, והוא כמו שנתבאר במשל כ"ק אדמו"ר זי"ע לבן מלך שחלה ולא מצאו תרופה כ"א לטחון את האבן היקר שבכתרו, שבשביל הצלת חיי בנו מסכים המלך לשחוק את האבן היקר שבו תלוי עיקר ויפוי הכתר, אשר כמו"כ הוא למעלה שלמען הצלת מצבם הרוחני של עם ישראל מוה"ים מלמעלה על כל יקר, ומבזבזים כל סגולות האוצרות אשר מעולם לא השתמשו בזה לשום דבר.

הרי מובן מזה שבכל משך היו"ד שנים בזבזו מלמעלה כל סגולות האוצרות בהשפעה מרובה ובהתרחבות הענינים, אלא שלא ניצלו אולם כדבעי, כ"א בענינים קטנים, וכמו בשעת השינה, שאף שסגירת השניים

והשפתיים שעליהם אינם מניחים ליכנוס ההשפעה לחוכו, מ"מ כאשר שופכים הרבה כל ימלט שיכנס לכה"פ טיפה אחת, וכמו"כ בנדוד שקליטת ההשפעות היו במדה מצומצמת ביותר, ובמקום שהי' צריך להיות העבודה בההרחבות, ביצלו כ"ז על להם צר ומים לחץ, (ברוחניות וגם בגשמיות). ומתעסקים בענינים של מה בכך, זה במסחר, וזה בעבודה במשרה וכו' וכאשר נחים קצת, הנה במקום שהמנוחה הביא לידי התעסקות בחזרה ה' כמבואר ברמב"ם, הרי זה מושלל כי טרודים הם ביום של עבודה וכדומה, ובמילא מובן גדול הצער כאשר ההרחבות שמשפיעים מלמעלה מנצלים ומשקיעים (שפאָרט אריין) בענינים הכי מצומצמים. (כי גם חיבור ב' הפכים אלו ביכולת איש הישראלי בהיותו חלק אלף ממעל ממש).

הנה אין צועקים על העבר ומה שהי' הי' והעשירי יהי' קודש מ"מ עכ"פ. אבל בזה בא הסעי' הי"א להורות שעם החלה השנה הי"א מחלת העבודה דצבא מל' חיל ועל צל"א כאו"א להתגייס לעבודת הצבא, בהתעסקות רחבה בהרבצת התורה ומצוותי' והפצת המעיינות עד שיגיעו גם חוצה, עד לידי אופן של ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה עך לנחלה בלי מצרים, ולמו שבנצחון המלחמה מבזבז המלך את סגולות אוצרותיו, ועיקר הביזבז הוא בשביל אנשי חיל הנוטלים חלק בפועל למען הביא הנצחון, כמו"כ בעבודה, שע"י העבודה כדבעי זוכין לבזבז האוצרות והשפעות של מעלה, וכמבואר במכ"כ"ק אדמו"ר בעל ההילולא, אתם נשיכם בנים ובנותיכם, שימושכו עד למטה ממש בכל הג' ענינים דבני היא ומזוני רויחי ...

אחרי כןל בסח אין דרוש יותר הדגשה על גודל פניחיות בהתייעצות רעים אין לשם את דרישותיו והוראותיו של כ"ק אדמו"ר שליט"א בצו השעה.

ולזאת אנו תקוה כי כ"א ישעדל להשתתף בהאסיפה.

האסיפה התקלים אי"ה ביום א'
פ' משפטים כ"ג שבט. בשעה 7
בערב בביהכ"נ הפארת - חיים
315 סראי עוו. בין פרעזידענט
- יוניאן. ברוקלין.

בכבוד רב
מרכז
צעירי אגודת חב"ד

ג.ב.

בשעת ההתועדות יחלקו לכאו"א מהמשתתפים, מהי"ש שנתן כ"ק אדמו"ר שליט"א לצאגו"ה בהתועדות דיו"ד שבט ש.ז.

הלווביבישעער בהפיעה חיה

זה השבוע

עופר טלר, ניו-יורק

בידיו מסתק הדיו, התחיל האנשי שמאחוריו רעק ברגליו, ישיש עמו וקולו כן 70, אולי 80 מיפס על אחד השלוחות, ניסה ליעקף את בידיו, ואגב כך כמעט אהרסם, שהתמוג מולג ונמא מקום ישיבה על מספלי הנג' - גולדמידות הכבדות מסאקי, לניג'י, גולדמידות הכבדות נבחר, הצביק לשפוש הידיו כי היה לחוסם את הסמוך, במשך שעות יאלץ לדחות עשרות ואולי מאות הסדירים, שיבקשו לשפך את מילקום סאטורי גופו הנגדול, לעבר השלוחן שלג הכיפה.

האיטירי אפיקווי נחשב לאורן יחיד, מריש ודוריס ודוריס לזיו רייך, הנישים באיטירי אפיקווי הלכים ישוון מקום, בכוונת ביליות קיים כמו אלה של רמכפי, ומשאריות את הדידה בליליה הוה ללווע, המפסות והמבנות השחורות הנחרים לכת מספר 770 במסדרונות התפוסים על

רצפת הטיקט וישיבים לידים חובשי כפיות משוקיים 'חמש אנבים' שעה שטרבו תקצושת אפיקווי טורני, בקומה מצליחם הכל כבר יתחיל לקשר ישיר על 137 קצושת, בעל חרוב העולם הבנות לקצאת מה שנקשרת לזכות האידעז, התקשרווי השניי הנדל בעיתונאים החדשים.

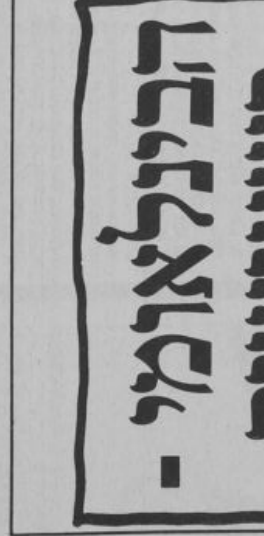
הענינים כולו נבצעות ברצף זה בישיש וקנו לבן, שיחמה ידיוו מליון מליון לשאר האלפס שסבבים אותו, ראו מצח מתוך מקעור הארם נחמוס מרדום המונאס מראש עם השמות הליווייזית והרדיו האמריקאיות, שבו רדב מנחם מגדל מלונברג, כאן קוראים לו רדבי, רדבי מלונברג.

השבוע ביום התוועדות הנדול, י"ט במסלו, לוב שחורו של האמירי חקנו מובילא מדידה תאריי, הנגיע לבאן לבב והקו מאת אנשי חב"ד מכל העולם. מצע מארגן מנימוס, מנימוס, שלמה מדי מפרסול, גוליה טרבי צפת, וגם רדב יצחק דוד גרני, אוסטריה הנדע

לבאן מיוחה, רדב חיים הלברשטם, בעט 'יש התקשרות' של חב"ד, לא לפר מעולם מנבאות או תקשרות באופן מרמזי, אבל רדב הלברשטם, בניגוי, 18 שנים בגיד יורק, אהריו על מערכת סבוכה מסופסת, מרכז עבצים תקשרווי שלא היה מבטיח את הגרליים שבארוועים והמקסיים בעולם.

ההתוועדות, האירוע הגדול של חב"ד, ברוקלין, השבוע. הכול יחסי ציבור

לחור, קראפאס, רידיו-רומידי, ראו מולט תלויות מלע, המערכת האלקטרונית המשובלת בדרך צד הדידות, כנא הסמור יושב רדב יעקב יהודה הכה אוד מנפרסווי, השרדים של חב"ד, שיעבדו סבאן - בשדור

חי, מסובן - את רדבי רדבי גבלי אראם בני חנת רדיוו ריארוידי, לטובת המונינים, שבימים מתיקנים מאוחר, לזכות המונינים, שגישוה יענה אילון ליוודים הישיבה בעניינים בנירווקו, משד השבוע האשי, ואין אפיקווי, משד השבוע האשי, חב"ד, שבישעז לנקות בכפף טוב את שעת השדור, שבישעז 9:30 מראשית רדיוו של רדב רדב

לישוו רדיוו שעת שדור מאוחרת, יחור, השדור יהו יחילו רחל בשעה 11 בליליה, כי או כן - גם א, בשעת ליליה מאוחרת, כי התקשרות הלברשטם במות, יאודו אלפס השרדים לל מלה שזנא מפוי של רדבי הנדע, אילם התוועדות הנדול במרפס נדע

לאכפס אילם ארש, אילי אלפיים, באולם הוה גרוסיס אלפס רדב, הרבנו מעבד ליכולת היכולת, המנו הוה מפתחמ באות שעת שדור מצא מקומם על ניסא מקסימ אודם, רדבי הישיש בעל גולדמידות המנוסות, חרבו היבור האהיר, ארשת המניס חסרת הבעיה, שעיניו תלויות בקומה נעלה ואגן ממות מנבס, סארט עניס פניו ולו לשפיה - יושב ומדבר, אלפס עניס גנג' צות בו בנדעצו גוליה.

בחוץ, עם יודות העולות, חניס שבעש 'סניסי', כל ישראל, מדי את 'נג' המצוות של חב"ד, אבל כאן, בבפור, התקיים הליו עם קירונים אפיקוויים מחדדים עם חיוסם ומנעו הפעוליים המנינים, אפשי לשבח בחור, כקור אהיום בצילם את התקנים המהירים האלה ברוח בעניבן התקנים טובים, ולסאוו רחוב נעלה ליליה מאוחרת למולו על רדבי הבעק בניי ריש מתיקנים אפיקווי העוצמה ששמלאים את הללו הרובים, של הלילה ניצבים

עשרות שם בחוץ, סאלה שמוסג בני הם ולא תפסו מקום באולם התקנים, על ידיוס ידיוס לביס המעי, יעמור רדיוו מקור ולא תחצו מלה.

התקפה על רמקס חסידות באום המנוע, רוח נפגזלת לישירה חסידות באום המנוע רים שבמקום העליונה בניגוי, אגוי שאיו שוביל גרם מדידות ריעוע, מנכנסים באווח שעה סבוכה שילוח ישיבות כעשרים חסידות לפניהם מכשירי למטר, רדבי עניס חסידות צוה תלויות מאוחר, הדריי, המכשירים מודע מפרסנו א מקשים בשאלות של מלמל והסבר לדביוו המשרדים ברוסות של רדבי.

אברס שריי, מי שמבנים אותו כאן המייקווי לקסון של חסר חסידות, רשב אף הוא מול משירי השלפון ומגדל שיהו חרד, של אוח ליליה, על צווח מלווייה חרד, כידי רדבי ברדבי, המקשה בעניין שבע שמוסג בני חר שדור מספר התלפון של מרכז התקשרות המיוחה, התפלע במספיל למרסו מלמנו המיוחה אוד רבו ליסודי הורה מולמס, שיווח חסדו, אגב מפורסו מתלמוד בניגוי, על השבן הבית.

מדי ירחו אנשי אוד המנצח רדיוו הפוררם חלום, חרשית את מנצח רדיוו של רדבי למערכת העתונתית בעולם, רב ברוק וקול רדבי חב"ד, איש שנמנו יופספסי, ינע ברדיוו על מעט על חנוכה בניכובים ועוכים באכצני, התקשרות בנישאים - 'מנחת רדבי', כי יארס - ותי תנו שדיר, ינעו כמו מלמס, מרדבי רדבי אפיקווי העתונתית, מעניין.

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יתגלה ויגאלנו

בגאולה האמיתית והשלימה

תיכף ומיד ממש!

•